

RÝMAŘOVSKÝ HORIZONT

16/2004

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

Ročník VI.

Vyšlo 17. 9. 2004

Cena 8 Kč

Místostarosta Kala ocenil úspěchy studentky Marty Merkové

Po dvou letech se do Rýmařova opět vrátily Slavnosti lesa

**Méně dětí
znamená méně tříd i méně učitelů**

Na startu letošního 29. ročníku Rýmařovské padesátky stálo sto padesát pět pěších turistů a cyklistů

Téměř tři desítky závodníků startovaly v závěrečném dvanáctém závodě slalomu minikářů

Aktuálně z města

Město prohrálo soudní spor, odvolávat se již nebude

V úterý 31. srpna se zastupitelé města Rýmařova sešli k mimořádnému zasedání, aby přijali usnesení v záležitosti spoluvlastnictví domu na Radniční ulici.

Okresní soud v Bruntále rozhodl 16. července ve věci RNDr. Dimitrios Karajannis versus město Rýmařov o zrušení spoluvlastnictví k domu č. p. 191 a pozemku parcely č. 690 v katastrálním území Rýmařov ve prospěch žalobce RNDr. Karajannise. Soud zrušil podílové spoluvlastnictví s odůvodněním, že účel-

nost využití nemovitosti svědčí pro přikázání nemovitosti žalobci, který více jak jednu polovinu nemovitosti sám osobně užívá a je schopen i ochoten pronajmout zbývající byty jejich současným uživatelům. Město Rýmařov před soudem navrhovalo, aby byl dům rozdělen na jednotky (byty a nebytové prostory) s tím, že město by se stalo vlastníkem bytů a RNDr. Karajannis vlastníkem nebytových prostor a bytu, který užívá. Zároveň bylo argumento-

váno, že jde o postup podle § 142 odst. 1 Obč. zákoníku. Soud ovšem rozhodl, že není účelné vymezovat bytové jednotky a vypořádávat spoluvlastnictví tímto způsobem.

RNDr. Karajannis je povinen se na základě rozsudku okresního soudu finančně vypořádat s městem Rýmařov a město Rýmařov ponese náklady soudního řízení.

Zastupitelé se rozhodli nepodávat odvolání proti tomuto rozsudku.

JiKo

Představujeme novou vedoucí odboru dopravy a silničního hospodářství

S platností od 24. srpna jmenovala rada města Rýmařova do funkce vedoucí odboru dopravy a silničního hospodářství Městského úřadu v Rýmařově Renatu Vyslyšelovou. Většina občanů se s vedoucím odboru dopravy může setkat při vyřizování

nezbytných formalit týkajících se dokumentace určené pro provoz vozidla nebo problematiky silničního hospodářství. Jaké úkoly stojí před novou šéfkou odboru dopravy, na to jsme se zeptali přímo Renaty Vyslyšelové.

rozhovor

Nová vedoucí odboru dopravy a silničního hospodářství Renata Vyslyšelová se do Rýmařova přistěhovala v roce 1993 z Jablonce nad Nisou. Vystudovala Střední průmyslovou dopravní školu v Liberci,

ve. V letech 1986-1993 pracovala jako výpravčí a referentka železniční přepravy v Liberci a Jablonci nad Nisou, v letech 1996-2002 byla asistentkou primáře interního oddělení Nemocnice, s. r. o., Rýmařov

maturitní obor Dopravní provoz - železniční přeprava. Následně si vzdělání rozšířila nástavbovým kurzem pro výpravčí a letos na jaře ukončila dvousemestrální studium vzdělávání úředníků územních samosprávních celků v oblasti dopravy na Dopravní fakultě Jana Pernera v Pardubicích. Letos rovněž složila zkoušku zvláštní odborné způsobilosti v silniční dopra-

a od 1. listopadu 2002 zaměstnankyní MěÚ Rýmařov. Renatě Vyslyšelové je šestatřicet let, má dceru Nikolu a mezi její záliby a koníčky patří četba cestopisů a dobrodružných románů, práce na zahrádce a surfování po internetu. V poslední době se podle svých slov věnuje četbě zákonů, nařízení a různých směrnic a pravidel souvisejících s výkonem její vedoucí funkce.

Ve vedoucí funkci jste teprve krátkou dobu, přesto máte zkušenosti na úseku vydávání řidičských průkazů a evidence vozidel. Pokud můžete za tak krátkou dobu srovnávat, co je podle vás těžší? Máte připravenou konkrétní koncepci své práce, alespoň krátkodobou nebo pro letošní kalendářní rok, či představu, jak zkvalitnit služby našim občanům?

Jsem ve funkci vedoucí odboru opravdu velmi krátkou dobu na to, abych mohla srovnávat a prezentovat své vlastní představy o práci v odboru. Samozřejmě má předchozí práce na úseku evidence řidičů a registrace vozidel byla jen částí všech činností, které musí odbor pokrýt. Nyní se snažím rychle proniknout i do ostatních oblastí, abych získala přehled a mohla začít skutečně odbor řídit. Nejen já, ale všichni na odboru to máme o to těžší, že za odcházejícího vedoucího nebyl přijat nový člověk, a museli jsme si práci přerozdělit. Jmenování do funkce vedoucí odboru je pro mě obrovskou výzvou a jsem si vědoma, že každý začátek je těžký.

Co všechno spadá do kompetence vedoucího odboru dopravy a silničního hospodářství? Co všechno může občan na vašem odboru vyřídit? Liší se například žádosti podané fyzickou a právnickou osobou?

Mé kompetence jsou dány činnostmi, které odbor dopravy a silničního hospodářství na jednotlivých úsecích zajišťuje. Jsou to v podstatě činnosti, které mů-

že občan na našem odboru vyřídit. Jedná se o všechna rozhodnutí, správní akty, agendu odboru, výkon státní správy a státního odborného dozoru v silniční dopravě, správní akty a agendu na úseku přestupkového řízení. Odbor dopravy a silničního hospodářství má ve vztahu k občanům charakter státní správy. Na úseku evidence řidičů jde např. o záležitosti týkající se vydání, odebrání a vrácení řidičského oprávnění, řidičských průkazů, jejich vydání, rozšíření, výměnu a provádění změn. Úsek autoskol provádí zkoušky odborné způsobilosti žadatelů o řidičské oprávnění, vydává osvědčení profesní způsobilosti řidiče. V oblasti registrace silničních vozidel se provádí výdej dat z registru, změna údajů, trvalé a dočasné vyřazení, zápis a výmaz zástavního práva, schválení technické způsobilosti vyrobených a dovezených vozidel, udělení oprávnění k provozování stanice měření emisí. Odbor taktéž zajišťuje průběh odborné způsobilosti k provozování taxi-služby. Na úseku silničního hospodářství vyřizujeme omezení a zvláštní užívání silnic II. a III. třídy nebo místních komunikací, povolení k připojení sousedních nemovitostí i komunikací na silnici II. a III. třídy, přechodné úpravy provozu na komunikacích. A v neposlední řadě zajišťuje odbor výkon správního řízení a řeší přestupky na úseku dopravy. Podrobněji je možno se seznámit s náplní práce odboru na internetových stránkách města, podotýkám, že výše uvedené

činnosti zajišťujeme ve správním území obce Rýmařov, Břidličná, Dolní Moravice, Horní Město, Huzová, Jiřikov, Malá Morávka, Malá Štáhle, Ryžoviště, Stará Ves, Tvrdkov a Velká Štáhle.

K závěrečné části vaší otázky - žádosti občanů, fyzických a právnických osob se liší zejména tím, čím se musí prokázat totožnost, tedy platným občanským průkazem (cestovním pasem), originálem živnostenského listu pro fyzickou osobu a originálem výpisu z obchodního rejstříku pro osobu právnickou.

Jaké změny mohou žadatelé očekávat v nejbližších dnech vašeho působení ve funkci?

Žádné převratné změny nechystám, chci se pokusit dále zkvalitňovat práci odboru, snažit se občanům co nejvíce, v mezích zákona a existujících předpisů, usnadnit a zpříjemnit řízení jimi podaných žádostí. Ve městě probíhá podle upraveného časového harmonogramu výměna dopravního značení, v měsíci září bude probíhat poslední letošní fáze na ulicích Hornoměstské, Lidické, Větrné, Pivovarské a 1. máje. V této souvislosti žádám občany, aby věnovali novému dopravnímu značení zvýšenou pozornost.

Můžete říci, jaké zásadní změny se připravují v souvislosti s novými řidičskými průkazy nebo dalšími dokumenty nezbytnými pro provozování vozidel?

V České republice se po jejím vstupu do Evropské unie, tj. po 1. květnu 2004, vydává nový řidičský průkaz podle vzoru Evropských společenství v provedení plastové karty o velikosti 54 x 86 mm, tj. pro představu velikost telefonních nebo bankovních karet. Je růžovo-modré barvy a označen logem

Evropské unie a rozeznávacím znakem vydávajícího státu „CZ“. Tento řidičský průkaz je vydáván na dobu 10 let z důvodu životnosti a čitelnosti plastové karty anebo na dobu kratší z důvodu omezení odborné nebo zdravotní způsobilosti řidiče. Je uznatelný pro řízení vozidla v rámci Evropské unie i v ostatních státech „Úmluv“.

Nový systém výroby řidičského průkazu je řešen centralizovaným způsobem, obdobně jako je tomu v současné době u občanských průkazů a cestovních dokladů - pasů. K vydání řidičského průkazu je nutno předložit stávající řidičský průkaz, 1 ks fotografie a platný občanský průkaz. Občan vyplní žádost na předepsaném tiskopisu. Fotka a podpis budou následně v procesu výroby digitálně zpracovány a společně s ostatními údaji laserově gravírovány do tělesa karty. Po tomto zpracování žádosti a personifikaci řidičského průkazu si občan vyzvedne řidičský průkaz opět na pracovišti obecního, resp. městského úřadu. Vydání řidičského průkazu bude provedeno, obdobně jako u občanských průkazů a pasů, nejdéle do 20 dnů ode dne podání žádosti. Pokud se stane, že řidič ztratí řidičský průkaz, bude mu do doby vydání nového řidičského průkazu vystaveno úřadem dočasné potvrzení, na základě kterého bude moci řídit vozidlo pouze na území České republiky.

Je potřeba zdůraznit, že stávající řidičské průkazy (vydané od 1. 7. 1964 do 30. 4. 2004) budou i nadále platné, a to ve všech členských státech Evropské unie. Jejich výměna bude časově rozložena do termínů navržených v návrhu novely zákona o provozu na pozemních komu-

nikacích, který je nyní projednáván Poslaneckou sněmovnou Parlamentu České republiky.

Současné navrhované lhůty jsou podle typu řidičského průkazu a data jeho vydání stanoveny nejdříve do konce roku 2007 u nejstarších, do konce roku 2010 u ostatních typů vydaných ještě DI Policie ČR a do konce roku 2013 u současného typu řidičského průkazu, který vydávala a stále ještě vydávají příslušná pracoviště okresních, v současnosti pověřených obecních úřadů obcí s rozšířenou působností (magistráty).

V současné době můžeme vidět na registračních značkách (SPZ), zejména u osobních vozidel, nálepku Evropské unie. Je tato nálepka povolena, nebo může být řidič takového vozidla za její nalepení na registrační značku sankcionován?

V odpovědi na tuto otázku použiji prohlášení ministerstva dopravy uveřejněné na jejich internetových stránkách:

„1) Tabulky registračních značek s modrým pruhem EU:

Tabulky registračních značek s modrým pruhem EU o rozměrech 520 x 110 mm, které jsou standardním typem pro většinu automobilů, se budou vydávat až po vyčerpání zásob tabulek „starých“ registračních značek bez modrého pruhu z **ekonomických důvodů**. Ministerstvo dopravy provádí převody z jednotlivých obcí na obce, které nemají tyto tabulky, tak, aby jejich distribuce s modrým pruhem proběhla v průběhu jednoho měsíce. Např. v Praze by se mohly začít vydávat koncem července tohoto roku, v Ústeckém kraji asi od září t. r. atd. V ostatních krajích a městech skutečně až po jejich vydání. Tabulky s registračními značkami bez modrého pruhu lze vydávat až do 31. prosince

2007. Před vstupem do EU nesměla být tabulka znakem EU opatřena.

2) Samolepky s modrým pruhem EU:

Dolepování tohoto modrého pruhu formou samolepky na tabulku registrační značky ČR **momentálně není povoleno**. Tato možnost se prověřovala, čerpal se zkušenosti ze zahraničí. Pokusy umožnit změnu tabulky prostým dolepením pruhu se uskutečnily v některých zemích, avšak s nevyhovujícím výsledkem (chybné vylepení, mechanické poškození samolepky, např. v myčce, nízká přilnavost při nesprávné přípravě povrchu atd.). **Stát je totiž garantem jednotného provedení tabulek registračních značek** a ukázalo se, že neodborným zásahem není možné tuto garanci dodržet. Dále uvádíme, že prodeji různých samolepek u benzinových pump či v trafikách není oficiálně schválené provedení. Použití takových nálepek může být protiprávní i v cizím státě.

3) Podložky s modrým pruhem EU na tabulky „stávajících“ registračních značek:

V současné době probíhá schválení **podložek** s „modrým pruhem EU“, do kterých se stávající tabulka registrační značky zasune. Jakmile bude schvalování dokončeno, oznámíme tuto skutečnost na internetových stránkách ministerstva dopravy (www.mdcz.cz).“ Tolik vyčerpávající odpověď z internetu a tím je zodpovězena v podstatě i část otázky - za nalepení samolepky s modrým pruhem EU může být řidič vozidla pokutován, jak o tom přinesla nedávno i televize obrazový materiál z policejní akce Kryštof.

Děkuji vám za rozhovor. JiKo

Řidičský průkaz vzoru ES

	10.	11.	12.
13. 94 92 99	A1 94 92 99	94 92 99	94 92 99
14. 96 98 99	A 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	B1 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	B 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	C1 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	C 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	D1 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	D 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	E1 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	E 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	F1 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	F 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	G1 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	G 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	H1 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	H 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	I1 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	I 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	J1 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	J 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	K1 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	K 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	L1 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	L 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	M1 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	M 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	N1 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	N 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	O1 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	O 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	P1 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	P 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	Q1 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	Q 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	R1 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	R 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	S1 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	S 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	T1 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	T 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	U1 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	U 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	V1 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	V 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	W1 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	W 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	X1 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	X 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	Y1 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	Y 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	Z1 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	Z 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	AA 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	AA 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	AB 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	AB 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	AC 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	AC 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	AD 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	AD 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	AE 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	AE 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	AF 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	AF 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	AG 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	AG 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	AH 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	AH 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	AI 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	AI 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	AJ 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	AJ 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	AK 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	AK 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	AL 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	AL 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	AM 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	AM 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	AN 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	AN 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	AO 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	AO 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	AP 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	AP 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	AQ 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	AQ 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	AR 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	AR 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	AS 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	AS 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	AT 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	AT 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	AU 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	AU 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	AV 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	AV 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	AW 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	AW 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	AX 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	AX 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	AY 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	AY 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	AZ 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	AZ 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	BA 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	BA 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	BB 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	BB 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	BC 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	BC 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	BD 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	BD 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	BE 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	BE 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	BF 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	BF 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	BG 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	BG 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	BH 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	BH 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	BI 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	BI 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	BJ 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	BJ 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	BK 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	BK 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	BL 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	BL 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	BM 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	BM 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	BN 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	BN 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	BO 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	BO 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	BP 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	BP 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	BQ 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	BQ 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	BR 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	BR 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	BS 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	BS 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	BT 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	BT 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	BU 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	BU 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	BV 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	BV 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	BW 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	BW 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	BX 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	BX 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	BY 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	BY 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	BZ 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	BZ 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	CA 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	CA 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	CB 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	CB 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	CC 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	CC 96 98 99	96 98 99	96 98 99
	CD 96 98 99	96 98 99	96 98 99

Dřevorubci předvedli svůj um na Dřevořských, lesnických a mysliveckých dnech

Zvuk lesních rohů zpravidla ohlašuje zahájení nebo ukončení honu. V sobotu 4. září však zazněly v podání studentů Střední lesnické školy z Hranic na Moravě na počest zahájení 14. ročníku Dřevořských, lesnických a mysliveckých dnů. Dřevořské dny uvedl starosta města Petr Klouda a předseda představenstva pořádající firmy Silva servis, a. s., František Příkaský, který

připomenul, že tradice slavnostního setkávání dřevorubců, lesáků a myslivců sahá až do roku 1967, kdy se konaly vůbec poprvé v zahradě Hedvy. Od tohoto roku se konaly pravidelně každé dva roky až do roku 1987. Revoluční období, politická situace a rozpad státních podniků, které tyto dny organizovaly, přerušily rýmařovskou tradici na celých deset let. Teprve v roce 1998 se uskutečnil nultý ročník novodobé historie. V rámci obnovení dvouletého cyklu se letos sobotní slavnosti „lesa“ konaly tedy po třetí. „Přeji tomuto ročníku Dřevořských, lesnických a mysliveckých dnů, aby proběhl a zapsal se v paměti vás všech tak, aby se mohl zařadit za ročníky minulé a mohl tak zpečetit naši snahu o udržení této výjimečné rýmařovské tradice,“ řekl při zahájení František Příkaský a dodal, že je potřeba brát tyto slavnosti jako formu poděkování lesu - našemu živiteli.

Cílem těchto dnů je podle vedení organizátorských firem upevnit povědomí obyvatel a návštěvníků Rýmařovska o důležitosti lesa a dalšího zpracování dřevní suroviny v tomto regionu a zdůraznit, že les je obhospodřován trvale udržitelným způsobem, a je tedy jistotou obživy pro nastávající generace.

O tom, že se lesáci dokáží o les

postarat opravdu s pořádným fortelem, se přesvědčilo i několik stovek návštěvníků, kteří zavítali do areálu zahrady Hedvy a shlédli soutěž profesionálních dřevorubců, jichž se letos do soutěže přihlásilo osm. Změřili síly v přesnosti a hloubce řezu i v simulovaném kácení stromu či rychlosti odvětvení kmenu motorovou pilou. Nejlépe si vedl soukromý dřevorubec Josef Wezdenko z Bedřichova, druhou a třetí příčku obsadili zaměstnanci pořadatelské firmy Silva servis ze Staré Vsi Jaroslav Janáč a Rudolf Siegel. Jaroslav Janáč přesvědčil diváky o tom, že to umí nejen s motorovou pilou, ale také s nejmodernější technikou - finským strojem Timberjack řízeným počítačem, který dokáže během okamžiku pokácet strom, odvětvit jej a nakonec ještě nařeže kmen na požadovanou délku. Inu i lidský fortel se občas musí sklonit před

modernizací. Diváci shlédli ukázky další techniky, která je při práci v lese nepostradatelná. O soutěžní zápolení nepřišli ani amatérští dřevorubci. Kdo měl zájem, mohl vyzkoušet, jaké to je, když se musí pořezat poleno rámovou pilou na čas, bylo vidět, kdo umí sekeru zatnout do stejného místa třikrát po sobě s milimetrovou přesností nebo kdo hodí nejdále pořádně velkým polenem. Amatéri se nemuseli před profesionálními kolegy za své výkony vůbec stydět. S rámovou pilou to uměl nejlépe a nejrychleji Jan Šulek, v sekání měl nejpevnější ruku Martin Pavlinec a metrovým bukovým polenem nejdále dohodil Martin Staník, délka vítězného hodu měřila 4,85 m.

Jiní se zase těšili na výborný srnčí guláš, kančí pečení, dobře vychlazené pívko, děti na turecký med nebo na nepřeborné množství atrakcí, které pro ně připravilo Středisko volného času. Součástí slavnosti byl bohatý doprovodný program a ekologický jarmark dobových řemesel. Lidoví řemeslníci na něm předvádě-

li své umění, který učaroval zejména dětem. Ty si mohly vyzkoušet i práci na hrnčířském kruhu. Manželé Beránkovi ze Stránského přivezli pro potěšení hlavně těch nejmenších malou vesnickou farmu - kozu s roztočilými kůzlaty, ovečky a kachny. Děti, které měly pro strach udělat, se projely na koních. V areálu se představili také kynologové, sokolníci, hasiči, členové Českého červeného kříže v Rýmařově, skauti a mistr světa v ovládání honáckého biče. V amfiteátru se střídaly hudební kapely a taneční skupiny. Ve Středisku volného času pak byly do 10. září k vidění ukázky loveckých trofejí a výtvarné práce dětí, které se zapojily do soutěže „Dřevo, strom, les a ... člověk“. Zkrátka sobotní Dřevořské, lesnické a myslivecké dny za obzvlášť vydařeného počasí vyšly zcela určitě ke spokojenosti pořadatelů, ale i diváků. Zaslouženě patří dík všem firmám a organizacím, které se na bezchybném průběhu 14. ročníku Dřevořských, lesnických a mysliveckých dnů podílely, jmenovitě

děli svou zručnost při pletení košíků, výrobě slaměných ozdob a kraslic, drátkování, paličkování, tkání přize, výrobě keramických nádob, ale i při výrobě ručních kovářských výrobků uměleckého

pak paní Melanii Kautzové za nápovědu a zcela originální zorganizování ekologického jarmarku a panu Ivanu Sigmundovi za ozvučení areálu v nelehkých podmínkách. JiKo

Poděkování organizátorům a sponzorům Dřevořských, lesnických a mysliveckých dnů v Rýmařově

Chtěl bych upřímně poděkovat zástupcům firem a všem, kdo se podíleli na organizaci Dřevořských, lesnických a mysliveckých dnů v Rýmařově - firmám Silva servis, a. s., Stará Ves, Katr, a. s., Stará Ves, Lesy ČR, s. p., Janovice, Středisku volného času

Rýmařov, Mysliveckému sdružení Rýmařov i panu Ivanu Sigmundovi za velmi dobré zabezpečení celé akce a průběhu oslav. Myslím, že se oslavy vydařily, a věřím, že každý návštěvník odcházel spokojený. Moje poděkování samozřejmě patří i všem

sponzorům, jejichž prostředky umožnily náročnou akci zorganizovat. Jsou to: Rodinná domky Rýmařov, s. r. o., Silva servis, a. s., Stará Ves, Katr, a. s., Stará Ves, Karde, s. r. o., Spojené lesy, s. r. o., a Rojana, s. r. o., Rýmařov. Ing. Petr Klouda, starosta města

Školství

Děti ve školách ubývá

Ve středu 1. září zasedlo do školních lavic na českých základních a středních školách téměř jeden a půl miliónu dětí, z toho 90 tisíc prvňáčků a 130 tisíc čerstvých středoškolských studentů. To jsou na první pohled úctyhodná čísla, je to však nejméně za posledních devět let.

Na poklesu počtu žáků prvních tříd mají největší vinu odklady. Jen letos si odložilo povinnou školní docházku o jeden rok 14 tisíc šestiletých. Jako důvod pro žádost o odklad se uvádějí nejčastěji poruchy učení či vady řeči. Mnoho rodičů se domnívá, že jejich dítě ještě není dost zralé pro školní povinnosti, odborníci se však shodují na tom, že za vším stojí spíše přání prodloužit potomkovi bezstarostné dětství. Klesající počet dětí nastupujících do prvních tříd se projevil také v našem regionu. Zatímco

Méně dětí znamená méně tříd a také méně učitelů. Už letos se na českých školách začalo propouštět. Rýmařovských základek se tato skutečnost zatím výrazněji nedotkla, stavy se pozvolna snižují pouze odchody do důchodu. Jinak je tomu samozřejmě v případě malých škol v okolí, které musely pro nedostatek žáků zrušit nebo přeorganizovat druhý stupeň. Děti z těchto škol logicky doplnily třídy v Rýmařově.

Třebaže se statistika zdá být neúprosná a může chvílemi působit jako předzvěst budoucí katastrofy, kdy už základní a posléze střední školy nebudou mít koho učit, vývoj vzdělávání se nezastavuje. Dokladem toho je zavádění Rámcového vzdělávacího programu, který ministerstvo školství předložilo koncem srp-

Zahájení školního roku na ZŠ 1. máje

s učiteli, kteří vyučují moderními metodami. Na podzim se celý sbor chystá do Chrudimi na školu, kde se tyto metody ověřují. Řada našich kantorů už zavádí nové způsoby výuky, které mají vést ke zvýšení aktivity dětí,“ uvedl Miloslav Horký ze Základní školy 1. máje. Podobnou odpověď jsme dostali také na Základní škole Jelínkova: „Máme rozběhnutý první rok, už loni jsme učili podle rámcového programu. Naši zástupci byli na pilotní škole v Chrudimi a přivezli odtud určité poznatky. Rámcový program je spíš návod, jak vytvořit a uskutečnit svůj vlastní vzdělávací program v rámci školy. Zatím se na tom pracuje a podobu, kterou má program teď, určitě není konečná. Přeprocováváme osnovy, zavádíme skupinové vyučování, spojujeme předměty, které se v určitých tématech kryjí, například rodinnou a občanskou výchovu,“ přiblížili situaci na

vlastní škole ředitel Václav Orlík a jeho zástupce Jan Kučera. Dlužno dodat, že na obou školách se investuje rovněž do materiálního vybavení a prostředí, v němž děti tráví dobu vyučování, se od dob dřívějších v mnohém změnilo k lepšímu. Samozřejmostí je také množství mimoškolních aktivit, sportovních soutěží, přehlídek (Kytíčka pro maminku, školní akademie) a celoškolských projektů, které rozvíjejí schopnosti vzájemné spolupráce a komunikace mezi dětmi (na Jelínkově to byl například projekt Šplhouni, v němž chce škola pokračovat i letos). Do středních škol nastoupilo v rámci celé republiky o 40 tisíc novopečených středoškoláků více než je dětí v prvních třídách. Z toho by vyplývalo, že střední školy nemají s naplněním prvních ročníků takové problémy jako školy základní. I v jejich případě je však v počtu nových

Zahájení školního roku na ZŠ Jelínkova

loni byly na rýmařovských základních školách otevřeny čtyři první třídy, letos jen tři - jedna na Základní škole 1. máje a dvě na Základní škole Jelínkova. Celkově do nich nastoupilo 72 prvňáčků, což je o šest dětí méně než vloni. O moc lépe na tom nejsou ani okolní obce; jen v Břidličné je prvňáčků poměrně dost (kolem třiceti), na ostatních základních školách našeho regionu se jejich počet pohybuje kolem pěti, nejvíce jich má Malá Morávka (7), naopak v Huzové není ani jeden (přesné údaje budou známy teprve koncem září). Menší obce řeší tuto situaci vytvořením malotřídek, v nichž se společně učí první, druhá, případně i třetí třída.

na, byl zkušebně zaveden na několik pilotních školách a do tří let má být povinný pro všechny. Jeho cílem je rozvázat základním školám ruce, umožnit jim vytvořit si vlastní osnovy a uplatnit moderní vyučovací metody, které by měly dětem zpřístupnit potřebné znalosti systematictěji a zároveň atraktivněji. Položili jsme v této souvislosti ředitelům obou rýmařovských základek otázku, zda se již s Rámcovým programem seznámili a hodlají jej aplikovat ve svých zařízeních. „Zatím osnovy měnit nebudeme, ale připravujeme se na to. Cítíme potřebu, že tato změna musí přijít. Absolvovali jsme už metodickou přípravu a spolupracujeme

Vítání primy na gymnáziu

studentů ztlačila klesající tendence. Svou roli tu ovšem hrají nově vznikající soukromé školy, rozdílné podmínky přijetí ke studiu, slučování škol a další faktory, které mají vliv na situaci v jednotlivých zařízeních.

V Rýmařově toho času fungují tři střední školy - gymnázium, učiliště a soukromá škola Prima. Zatímco gymnázium hlásí mírný pokles stavu (do primy osmiletého studia nastoupilo 29 dětí, do 1. ročníku čtyřletého studia 24 studentů) a učiliště letos přijalo o 14 nových žáků méně než vloni a pro malý počet zájemců neotevřelo obor Opravářské práce, Prima se chlubí dosud nejvyšším počtem přijatých studentů (celkem 72 ve třech třídách dvou oborů). Nejnaplněnější třídy má přesto učiliště, a to v obou

oborech SOU, tedy Kuchař-číšník a Opravář zemědělských strojů, kde zasedlo do lavic šedesát nových učňů a škola bude patrně vyjednávat výjimku pro několik dalších přihlášených zájemců. Přesuny, odchody a naopak příchody jednotlivců se budou samozřejmě odehrávat na všech školách, takže uvedená čísla rozhodně nejsou konečná. Zvýšení počtu studentů patrně čeká i gymnázium, které chystá otevřít večerní studium, do něhož se podle slov zástupkyně ředitelky Zdeny Kovařkové už nyní přihlásilo osmadvacet zájemců. Škola chce zároveň nabízet ve větší míře jazykové kurzy pro dospělé.

Je možné, že v budoucnu bude nízká porodnost a potažmo klesající počet absolventů základ-

Zahájení školního roku na SOU a OU

ních škol příčinou problémů s naplněním kapacity tříd na středních školách. Školy budou muset o studenty bojovat více než dosud. Svou roli sehraje vedle orientace a studijních výsledků toho kterého žáka také „dobré jméno školy“, zaručující potenciálním studentům kvalitní vzdělání a šanci na další uplatnění, a řada dalších faktorů, např. dostupnost zařízení, úroveň vybavení či pravděpodobnost, že student uspěje při přijímacím řízení i během studia, nebo nabídka aktivit přesahujících rámec vlastního vyučování.

Střední školy našeho regionu už nyní usilují zkvalitňovat svou nabídku vzdělání (gymnázium např. chystá zavést volitelnou deskriptivní geometrii, předmět

nezbytný pro budoucí studenty technických oborů na vysokých školách) a připravují řadu zajímavých akcí, exkurzí a výletů, sportovních i vědomostních soutěží, projektů, přehlídek a výstav. Zapojují se do života ve městě, podílejí se na organizaci různých společenských, kulturních a sportovních událostí a reprezentují Rýmařovsko i v zahraničí a ve styku s partnerskými městy. O jejich budoucnosti však nakonec patrně rozhodne demografický vývoj. Kdoví, třeba se za pár desítek let význam pojmu školní třída radikálně změní (okruh žáků napojených přes počítač na jednoho pedagoga?) a slova jako tabule, aktovka, ba co dím rákoska se stanou nepotřebnými archaismy. ZN

Marta Merková převzala ocenění od zástupce města

Šestnáctiletá Marta Merková, studentka sexty Gymnázia Rýmařov, se přihlásila počátkem roku na podnět své profesorky češtiny Jaroslavy Slavičinské do literární-výtvarné soutěže s názvem *List z naší rodinné kroniky*, kterou vyhlásily vloni na podzim Asociace Center pro rodinu a Národní centrum pro rodinu v České republice. Soutěž zaměřená na děti a dospívající mládež probíhala ve dvou kolech - krajském a národním, do nějž postupovaly nejlepší práce z celé republiky. Marta se soutěže zúčastnila s prozaickým ztvárněním osudů vlastní rodiny, doprovobeným autentickými fotografiemi, a ve velké konkurenci krajského kola za něj získala první místo. Byla poté oceněna nejen odbornými porotci v Praze, ale z rukou představitelů kraje převzala koncem června také ocenění za „výborný prospěch a vynikající úspěchy v soutěžích, přehlídkách a mimoškolních aktivitách“ a stala se tak jednou ze se-

dmadvaceti oceněných studentů Moravskoslezského kraje.

V pondělí 6. září se k řadě gratulantů přidal také zástupce města Rýmařova. V zasedací místnosti městského úřadu ocenil místostarosta Jaroslav Kala úspěchy, kterých dosáhlo Gymnázium Rýmařov v minulosti, a poděkoval profesorce Jaroslavě Slavičinské za přípravu studentů na soutěže. Zvláště vyzdvihl úspěch Marty Merkové, jehož dosáhla za příspěvků své profesorky v literární soutěži, a předal úspěšné studentce stříbrný šperk a knihu 99 milostných SMS od Miroslava Huleho. Autor knihy nabízí čtenářům možnost doplnit stou milostnou esemesku a odeslat ji na adresu autora. Kdo tak učiní, bude zařazen mezi spoluautory nové knihy, která vznikne právě na základě zaslaných textových zpráv. Vzhledem k tomu, že Marta píše sonety a básně, dá se očekávat, že svoji stou esemesku určitě odešle. JiKo

Německá studentka získává zkušenosti na rýmařovském gymnáziu

První vlaštkou by se dala nazvat vůbec první zahraniční stáž studentky z Berlína Laury Hahn na Gymnáziu v Rýmařově. Laura se rozhodla od 1. září letošního roku získávat hlubší vědomosti o střední Evropě, především pak o České republice, a hodlá se věnovat mimo jiné studiu českého jazyka. Po úspěšném dokončení gymnaziálního

studia chce podle svého vyjádření studovat na vysoké škole politologii. „Pokud by mi to vyšlo, chtěla bych pracovat v Evropské unii a být užitečná v oblasti spolupráce Německa a České republiky,“ nechala se slyšet čerstvá zahraniční stážistka, která si již mezi rýmařovskými studenty našla své přátele.

Roční studium zprostředkovala

německé gymnazistce americká agentura AFS, sídlící v Praze. Laura bude studovat v sextě a na hodiny českého jazyka bude docházet do primy, tam se chce zdokonalit především ve skloňování. Vítána bude naopak ve vyšších ročnících, kde pomůže při výuce němčiny, případně angličtiny. Hovoří také částečně rusky. Patronkou jejího studia je profesorka Jaroslava Slavičinská.

Při pobytu zahraničních studentů na našich školách je kladen ze strany agentur důraz na to, aby byli neustále v kontaktu s učiteli a žáky hovořícími jejich rodným jazykem. Staly se případy, že samota a odloučení od domova, neznámé prostředí a nekomunikativnost způsobily deprese zahraničního žáka a předčasné ukončení jeho stáže. To by se podle slov profesorky Slavičinské nemělo stát. Laura je neustále v kontaktu se studenty, velmi jí pomáhá například její nová kamarádka studentka

Magda Pechová z Malé Morávky a další kamarádi. „Jsem velice překvapená, jaký zájem o mě studenti rýmařovského gymnázia projeví,“ sdělila německá stážistka s úsměvem na malém brifinku, který se uskutečnil v pondělí 6. září v kanceláři místostarosty Jaroslava Kaly. Podle jeho slov je jen otázkou času, kdy začnou na našich středních školách studovat další zahraniční studenti. K tomu je ovšem zapotřebí vyjádření ministerstva školství.

Po absolvování ročního studia na Gymnáziu Rýmařov získá Laura Hahn patřičný certifikát. Stejně jako u nás, i v Německu studenti absolvují čtyř- a osmileté studium. Mohou studovat i šest let. Laura se rozhodla věnovat také studiu hudby na Základní umělecké škole v Rýmařově. Mezi její oblíbené hudební obory patří kytara a zpěv. Nezbyvá než přát našemu hostu úspěšné studium a splnění všech dalších životních cílů.

JiKo

Zdravotnictví

Kolorektální karcinom

Mýty a skutečnost

Žijeme v době mýtů. Jedny zanikají, objevujeme pravdu, jiné vznikají a věříme jim. Jedním z těch trvalých omylů je názor, že zde, v Jeseníkách, žijeme ve zdravém kraji. Evropská společnost, ke které nyní patříme i formálně, má dvě zásadní zdravotní rizika: - srdečně-cévní onemocnění - onemocnění nádorová.

Ilustrační foto Miloslav Marek

Kraj v podhůří Jeseníků je chudý, má však jednu asi světovou prioritu. Jednu nádorovou nemoc, a to kolorektální karcinom.

Rakovina tlustého střeva je v současné době přední příčinou smrti na zhoubná onemocnění. Ročně na ni umírá 300 000 lidí. Ročně na světě umírá jedno Brno. Tento nádor má přitom jasně regionální výskyt. Jsou místa na Zemi, kde se prakticky nevyskytuje. To je třeba Afrika. Jsou však místa, kde je velmi častý, a k těm patří Evropa. V Evropě a tím i na světě vede Česká republika. Před více než patnácti lety začal v našem kraji, na Krnovsku, Bruntálsku a Rýmařovsku, provádět výzkum doc. MUDr. Zoubek. Lze doložit, že z celé České republiky je největší výskyt kolorektálního karcinomu právě zde. Jsme místem, raritou, které je tragicky světově významné.

Osud člověka s tímto nádorem je nedobrá. Nádor dělá nemocnému potíže poměrně pozdě, jen málo nebo vůbec nereaguje na chemoterapii, často metastazuje a v pokročilé fázi je jen malý efekt léčby operační. Jako výraz beznaděje a zoufalství vznikají různé léčebné postupy z kruhu aktivit léčitelů nebo pochybných lékařů, jako například postupy „devitalizační“. Pokrok, který na poli léčení nastal, je pouze ve změnách a rozsahu operačních technik. Kauzální léčení možné není.

Je logické, že bychom se měli snažit o prevenci. Ale to má háček. Prevence může nastoupit účinně jen tam, kde známe dokonale etiologii, původ a příčiny nemoci. A to u kolorektálního karcinomu nevíme. Víme pouze, že existují

dva významné faktory, jež se při vzniku tohoto nádorového onemocnění uplatňují. Prvním je dědičnost. Do jejich mechanismů je obtížné zasáhnout a zatím to neumíme. Druhým faktorem je strava, stravovací zvyklosti. Je obecně znám přímý ochranný vliv hrubé vlákniny. Jenže, jestliže je těžké změnit dědičnost a zákony genetiky, je těžké nebo nemožné změnit zákony lidských návyků. Člověk je ochoten provádět každodenně sebevraždu vidličkou.

Program boje s jednou z nejhorších nemocí, která může změnit život kohokoliv na dlouhý řetěz utrpení, má dva segmenty. Prvým cílem je včasná diagnostika. Najít nemoc ještě v době, kdy s ní jde něco dělat. Program depistážní kolonoskopie existuje a existuje i jeho finanční garance. Druhým cílem a programem může být snaha o změnu stravovacích zvyklostí. Hrubá vláknina nemůže existující nádor vyléčit, ale někteří, respektive většina lidí, kteří ji v potravě v jistém optimálním množství a kvalitě denně mají, tímto onemocněním netrpí, případně je frekvence výskytu u nich podstatně nižší.

Žádné ucelené a definované programy neexistují. Jsou jen obecně formulované návody. A to asi nestačí. Reklama na uzený bůček, domácí klobásy či šunku je účinnější než nesmělá doporučení o vhodnosti pohanky nebo celozrnného chleba. Poznání, že chybná stravovací zvyklost přináší na svém konci nemoc a utrpení, přichází pozdě. A nejvíce v tomto líbezném kraji.

MUDr. Miroslav Růžička, interní oddělení Nemocnice, s. r. o., Rýmařov

S alternativní medicínou zpátky do přírody**Chanur a samnur - stále platné metody lidových medicín**

Vedle již uvedené akupunktury byly národy Východu využívány další metody jako akupresura, různé druhy masáží, cubo-terapie, připalování a *pouštění žilou*. Léčení touto posledně jmenovanou metodou má velmi hluboké kořeny. Důkazem, že bylo známé již ve starém Egyptě, je malba objevená v hrobce písaře z období 18. dynastie (tj. 1567 - 1308 př. n. l.). Znázorňuje lékaře, který přikládá na tělo nemocného pi-javky. Další informace pocházejí od Řeka Nikandrose, který zemřel mezi lety 135 - 130 př. n. l. Největšího rozvoje dosáhlo pouštění žilou v tibetském lékařství. Usuzujeme na to vzhledem k množství dochovaných knih a traktátů, které se touto metodou zabývají. Velký význam měla také na území Číny a Mongolska, které postupně od 13. století přejímá s tibetským náboženstvím - lámáismem - i jeho léčebné praktiky.

Trochu jiná situace byla v Evropě. I když zde patřilo pouštění žilou až do 19. století k hlavním léčebným metodám, bylo

pak vlivem revolučních vědeckých názorů rychle opuštěno. Nutno podotknout, že se o to v mnohém zasloužili sami jeho příznivci, kteří je často nesprávně aplikovali. Představa, že lze pouštění žilou použít takřka při všech nemocech, nadělala často víc škody než užítka. Proto má tento léčebný proces pro řadu Evropanů punc šarlatánství a barbarství. Různé předsudky a neznalost správných metod léčení jsou hlavními příčinami tohoto stavu. Podobné je to s užitím různých alternativních metod dnes.

Jinak je tomu v některých asijských zemích, kde byla tradice lidového lékařství prověřena a vyzdvížena na úroveň oficiální medicíny. Jednou z těchto zemí je Mongolsko, kde je v současnosti věnována pouštění žilou opět velká pozornost. Ještě před padesáti a více lety patřila její znalost k základem toho, co musel umět a ovládat každý medik - láma. V některých odlehlejších oblastech ještě dožívají starci dokonale ovládající toto „umění“. O pa-

cienty nemají nouzi, ti přijíždějí i ze vzdálených končin.

Pouštění žilou se dělí na dva druhy, chanur a samnur. U chanuru se přikládá baňka, ve které se vytváří podtlak doutnáním vaty, nad místem (ve směru přítoku krve) otevření žíly. Metoda se používá především u končetin a hlavy. Samnur se provádí hlavně na zádech. Baňka, která zabezpečí zvýšený přítok krve, se přikládá přímo na místo, ve kterém se udeřují potom řezy skalpelem.

Otevírání žil se provádí v závislosti na druhu onemocnění ve čtyřiceti osmi bodech. Jedná se tedy o podstatně jednodušší metodu, než je např. akupunktura se svými zhruba 700 základními body. Objem vyteklé krve se pohybuje mezi 2-3 ml a 500 ml. Léčba se využívá u hypertenzí, plicní nedostatečnosti, zánětů žlučníku a ledvin, onemocnění orgánů s vnitřní sekrecí a zánětů sliznic dutiny ústní a hrtanu. Nejméně se metoda osvědčila u léčby zeleného zákalu a očních zánětů.

Pro snadnější představu uvedu v krátkosti postup, který jsem vi-

děl u pacienta při léčení vysokého krevního tlaku - léčí se samnurem, umístění baňky je tedy na zádech. Po dezinfekci místa v horní části zad se přikládá na několik minut baňka, ve které se poměrně rychle vytvoří značný podtlak. My už víme, že se jedná o teplou baňku, jak byla popsána v minulém vydání. Baňka je poněkud větších rozměrů, než na jakou jsme zvyklí v našich poměrech při reflexním a akupunkturním baňkování, a není nepodobna zavařeninové sklenici. Po jejím odstranění se provedou dva nevelké řezy, ze kterých do opět přiložené baňky nateče během minuty asi decilitr krve. Krvácení se celkem rychle samo zastaví po odstranění baňky. Místa řezů se pak sterilně ošetří. Alespoň při naší demonstraci. Celá operace trvá několik minut a není vnímána jako bolestivá. Většina z nás ale asi dá přednost klasické farmakoterapii, pokud třeba nezvolí postupy preventivní, při kterých pak ani jednu z těchto metod zřejmě potřebovat nebude.

MUDr. Stanislav Horák

NAŠE LISTÁRNA**Reakce na článek MUDr. Horáka „Na nemocnici závisí i ambulance“**

V článku „Na nemocnici závisí i ambulance“, který vyšel v Regionu - příloze Moravskoslezského deníku dne 31. 8. 2004, popisuje MUDr. Stanislav Horák problémy nemocnice a zdravotnictví v Rýmařově a potažmo v celém kraji a republice. V textu se ale dopustil vážné nepravdy, když píše, cituji: „Majoritním vlastníkem je v současnosti město Rýmařov, přesto na provoz nemocnice, ale ani na opravy svých budov dlouhá léta neinvestovalo ani korunu.“

MUDr. Horák je spoluvlastníkem Nemocnice, s. r. o., Rýmařov, jejím jednatelem a zároveň členem zastupitelstva, a proto nemůže nevědě, že město není majoritním vlastníkem společnosti, ale jeho podíl je jen 40 %. Ostatní

podíl vlastní soukromé osoby nebo podnikatelské subjekty a z těch je i zvolen management společnosti. Město se svým podílem má v řízení a životě společnosti jen omezené možnosti dané obchodním zákoníkem. Jeho vliv v žádném případě nedosahuje pravomoci majoritního vlastníka.

Ve věci investic do provozu a oprav majetku je informace také nepravdivá. Město i při svém velmi napjatém rozpočtu vynaložilo na opravy majetku, nové investice i samotný provoz ztrátových oddělení v letech 1996 - 2004 více než 43 milionů korun. A znovu připomínám, že jako menšinový vlastník a zcela osamoceně. Nemovitý majetek je ve vlastnictví města a do něj přímo směřují jak peníze na

opravy, tak nové investice, které v podstatě prosazuje management nemocnice, a město tak nezištně financuje jeho podnikatelské záměry. Na část nákladů město obdrželo státní dotace ve výši 17 811 tis. Kč.

Město svou finanční účastí a pomocí jasně demonstrovuje zájem na zachování a chodu nemocnice. Při osobním projednání nepravdivých informací MUDr. Horák své pochybení nepřipustil a nijak na ně dosud v Regionu nereagoval. Nechápu pravý důvod jeho jednání, ale myslím, že k informovanosti občanů, zaměstnanců nemocnice a dobrým vztahům zastupitelstva a spoluvlastníků společnosti to určitě nepřispělo.

Ing. Petr Klouda, starosta Rýmařova

Z okolních obcí**Archeologický nálezný má mimořádný význam**

Za nálezný mimořádného významu archeologové považují poslední objev na bruntálském náměstí. Při výzkumu doprovázejícím rekonstrukci srdce města odhalili už tolik, že budou schopni určit podobu náměstí z doby před přibližně šesti staletími.

Archeologové objevili v uplynulých týdnech nadzemní části zahloubené původní zástavby. Její vznik určili přibližně na čtrnácté sto-

letí. Zbytky původní zástavby se nacházejí asi metr až metr a půl hluboko pod současnou úrovní plochy náměstí. „Je to velice významný nálezný, podařilo se přibližně zmapovat původní podobu náměstí. Teď víme, že bylo menší,“ konstatoval archeolog Marek Kiecoň.

Archeologové objevili zbytky celkem třia dvacetí objektů po všech stranách náměstí,

což se v takovém množství při podobných akcích v poslední době nepodařilo. Současný výzkum v Bruntále Kiecoň označil za zlomový. „Dosud zde šlo více méně o sondáže, zejména v sedmdesátých letech,“ podotkl.

Do Bruntálu se v úterý 7. září sjeli odborníci z Brna, Olomouce a Ostravy, aby zasedli k archeologické komisi a posoudili interpretaci nálezů.

Jiří Ondrášek

Studentský klub

Literární a výtvarná soutěž Marie Kodovské

V kategoriích:

 poezie **próza** **ilustrace**

Soutěž Marie Kodovské, kterou v březnu vyhlásila redakce Rýmařovského horizontu společně se Studentským klubem Střediska volného času, je uzavřena. Během měsíce září bu-

dou všechny příspěvky posouzeny a vyhodnoceny, v sobotu 16. října se pak ve Studentském klubu SVČ uskuteční literární večer, na který už nyní zveme všechny účastníky naší soutěže.

V rámci večera autorského čtení oznámíme vítěze ve všech kategoriích, jejichž texty otiskneme v některém z říjnových čísel našeho čtrnáctideníku. Děkujeme všem básníkům, prozaikům

a výtvarníkům, kteří se neostýchali přinést svou kůži na trh a věnovali naší redakci to nejlepší ze svých děl. Ukázky z jejich prací budou provázet naše čtenáře i během září. ZN

Martin Lošťák: NikudylukiN

Zkus
vysvětlit řece, že teče špatným směrem.
Navíc
když takový strom vyrostе vzhůru nohama.
Co potom,
stačí obvinít lidské ovce z kultovní
záležitosti?
Raději
vyslechni básníka, jemuž došla slova.
A poslouvej,
jak se listí rýmuje ve větru.

Zuzana Mruzíková: Člověk

Chtěla jsem psát básně o lidech,
o jejich umu, víře, pocitech.
Chtěla jsem vám popsat člověka -
tvor je to věru zvláštní,
pln rozumu, pochyb a vášní.
Oddává se radosti i smutku
a schopen je kdejakého skutku.
Člověku není cizí ani léčka.
A lidé? ... to hotová je smečka.

Miroslav Václavěk: Víla

Z pěny jsi vystoupila na mé břehy
a já plný něhy
sevřel tě
a ty poprvé jsi řekla
ještě dvakrát mne uhoďš
svými pažemi
a odejdu ti
Pak podruhé
když silně jsem tě líbal
víc než utržený běh
a kamenitý přívál
ustoupila jsi
jako vody před tsunami
ještě jednou ublížíš mi svými rety
a uplavu ti
Na potřetí
promnu tvoji mléčnou kůži
jakoby trhal tě vítr
a tvé tělo složí s mým
origami
ježábího pláče
protože
tolik chybují
když miluji

Petr Koňárek: V lesích

V podzimu mezi listím
mezi tancem víl
v závojích vln
něco mezi smutkem, štěstím
z kalichů nektar pil
pak ulehl mrtev, pln
opilý tancem kruhů
neviděn rejem víl
do odstínů pravd
rozorán soudci pluhů
bezezbytku sil
padl pod váhou slin, křivd.

Veronika Vašková: Komunikace

Komunikace je most přes velkou louži
Plno aut, tunel, lanovka či silnice
Je to cesta, po které každý touží
Dopravní prostředky
vedoucí k vysněným dálkám
nejvíce

Komunikace je i dialog mezi dvěma
Síla, bez které člověk nežije
Je to dotyk, slovo, mořská pěna,
která pluje k cíli,
ježž přikryje

Je to spojení úst či dlaní
Pohled očí, pohlazení, které dám
Komunikace je pouto, láska, pohyb
v mezilidském kláně
Komunikace je
když člověk není sám

Rýmařovem v čase

V úterý 7. září v pět hodin odpoledne se shromáždila před knihovnou skupina přibližně dvaceti lidí. Slova se ujal pan Mgr. Jiří Karel a bylo jasné, že se ponoříme do minulosti a vydáme se po stopách dávných obyvatel Rýmařova. A kudy jsme procházeli?

Knihovna: Kolem budovy nynější Komerční banky a Městské knihovny vedou dvě cesty - jednou se jezdilo do hankštejnských dolů. Druhou cestu dávno před

existencí Janovic volili tehdejší Rýmařovští pro návštěvu Janušova. Od Komerční banky před sebou vidíme na rohové budově nápis „Praděd“. Mnohé z nás překvapilo, že ačkoli dnes můžeme využít služeb tohoto hotelu a restaurace, kdysi bychom se pohostinnosti rozhodně nedočkali - byla tu totiž stínadla.

Hrádek: V místech naproti pivovaru Excelent, kde je nyní instalována geologická výstava hornin, můžeme nalézt i rekon-

struovaný půdorys Hrádku, jenž tu stával od 13. století a byl zničen roku 1405. Již na přelomu 13. - 14. století se zde zpracovávalo zlato téměř stoprocentní ryzostí, později se tu tavila železná ruda. Pozorným posluchačům pan Jiří Karel dokresloval představu o podobě Hrádku mapkami, nákresy jeho vývojových fází i vyobrazením keramických výrobků, jejichž střepy se našly v příkopech kolem.

Opodál stával dům, pravděpo-

dobně masné krámy. Náš průvodce historií Rýmařova nás seznámil i se zajímavými příhodami spojenými s archeologickým výzkumem tohoto místa. Právě zde našli kůstku, jež byla několikrát provrtaná. Nejdříve netušili, proč na ní dírky jsou. Šlo snad o píšťalku? Nikoliv. Byla to dávná hrací kostka.

Okolo opevnění: Dále jsme se vydali okolo pozůstatků původního opevnění města po cestě mezi garážemi směrem k auto-

busovému nádraží. Povšimli si vlevo stojícího domu, jenž kdysi býval šatlavou, a pokračovali dále po cestě kolem Střediska volného času, vybudovaného na místě zrušeného hřbitova, až k ulici Horní, vedoucí k faře, kde stávala Dolní brána - jeden ze vstupů do města.

Fara a kostel: Současná fara, stavěná v renesančním slohu, dříve fungovala jako úřad. Budova, jež bývala farou, už dávno nestojí. Pravděpodobně byla přistavěna těsně ke kostelu sv. Michaela. Části kostela jsou stavěné ve vrcholně gotickém stylu, ale po několika požárech kostel změnil svou podobu. Byla přistavěna přední vchodová část, některá okna zazděna a upravena

i věž. Za kostelem se minimálně po dobu tří století pohřbívalo. Nálezy na tomto nejstarším rýmařovském hřbitově svědčí o tom, že ani naše město se nevyhnulo pověrám o upírství.

Radnice: Historickou exkurzi po Rýmařově jsme zakončili na náměstí Míru, jemuž dominuje radnice. Pan Jiří Karel poukázal na to, že radnice je směsicí gotického, renesančního i barokního stavebního slohu. Bohužel tu už nejsou chlebové lavice, studna, dřevěný ochoz ani cibulovitá kupole. Bohudík na náměstí už není pránýř. Na ten, jako i na některé další památky, se můžeme podívat do Městského muzea, kde máme možnost získat další podrobnější informace o historii Rýmařova.

A co přístě? Za měsíc máme možnost dozvědět se něco více o kapli V Lipkách. Máte-li zá-

jem, přijďte v úterý 5. října v 17 hodin k Městské knihovně.

Jana Pelíšková

Kam na výlet

Kam? Pojdte na Ostružnou

Zajímavostí v naší republice se poslední dobou stávají výstupy či výlety na naše „tisícovky“. Hrubý Jeseník má vrcholů vyšších než 1000 m více než sedmdesát, a tak se můžeme občas na některé vydat. Jsou takové, které nám za příznivého počasí nabízejí daleké výhledy, jiné, zalesněné nás naopak k návštěvě příliš nelákají. Rýmařov, sám součástí Nízkého Jeseníku, má některé tisícovky téměř za humny a mnozí z nás do těch míst chodí na sběr různých lesních plodů nebo třeba jen tak na vycházku. A tak si povězte něco o Ostružné, která je se svým vrcholem ve výšce 1184 m. n. m. nejjihnější tisícovkou Hrubého Jeseníku.

Na západním a jižním úpatí ji obtéká Podolský potok, její východní svahy se dotýkají potoka Stříbrného. Na jižním úpatí kolem potoka již dávno vyrostly domy Žďárského Potoka a horní částí Staré Vsi se známou

Anenskou Hutí. Uváděné názvy také svědčí o minulosti území, hornické, lesnické, dřevařské i turistické. Severní výběžek hory zasahuje do Mravenčího sedla, téměř až k bývalé chatě Alfrédka. Samotný název Ostružná, který údajně vznikl v mapách chybným přepisem názvu Ostražná, může vzbuzovat představu, že hora byla vhodným místem pro pozorování okolí včetně případných nevídaných příchozích. Však od východu je zdaleka vidět již z kopců nad Bruntálem.

Podíváme-li se na turistickou mapu, uvidíme, že rozsochu rozložitě Ostružné jako barevný náhrdelník obcházejí turistické značky. Na západní straně, ze Žďárského Potoka, je vedena značka zelená, která nás přivede kolem Medvědíh skal s vrchem Kamencem (také tisícovkou) na jedno z mála výhledových míst hory a pak pokračuje dále kolem lovecké chaty Junačka přes

Vzdálenosti:

- Žďárský Potok, autobus. zastávka - U Škaredé jedle, zelená značka (1,5 km)
- U Škaredé jedle - Medvědí skály, zelená značka (1,5 km)
- Medvědí skály - Mravenčí sedlo, zelená značka (4 km)
Celkové převýšení po zelené značce - 380 m
- U Škaredé jedle - pila Stará Ves, žlutá značka (2 km)
- pila Stará Ves - Alfrédka, červená značka (6,5 km), *převýšení 520 m*
- Alfrédka - Mravenčí sedlo, zelená značka (0,5 km)
- Mravenčí sedlo - vrchol Ostružné, bez značení (1 km), *převýšení 83 m*
- vrchol Ostružné - svozová cesta, pěšina bez označení (0,5 km)
- svozová cesta, cesta ke starému průseku (1 km)
- svozová cesta - cesta průsekem - Stará Ves (2,5 km), *pokles 430 m*

Mravenčí sedlo k Alfrédce a do Karlova. Z východní strany, od pily ve Staré Vsi, vede k Alfrédce a dále na hřebeny značka červená. Obě značky v údolí - mezi Škaredou jedlí ve Žďárském Potoce a pilou ve Staré Vsi - spojuje značení žluté. Na samotný vrchol značka nevede. Dá se tam však dojít i bez turistických značek, přestože odbočka od Mravenčího sedla by v budoucnu vyznačena být mohla.

Výdáte-li se z Mravenčího sedla od zelené značky přicházející z údolí doprava téměř v protisměru, dovede vás stará lesní cesta pod vrcholovou travnatou loučku kopce. Nahoru se dá vystoupat kolem skalního výběžku po starých, kameny tvořených schodech. Nahore vás příjemně přivítá dřevěné odpočívadlo, které Lesy České republiky, s. p., nechaly postavit na místě starého dosloužilého altánu. Po odpo-

činku se pak můžete vydat na opačný konec loučky, odkud vás travnatá pěšina dovede k okružní svozové cestě, a nechcete-li se vydat dolů zpět stejnou cestou či se vrátit k Alfrédce na červenou značku, dáte se na podvrcholové svozové cestě vlevo, kde asi po 1 km vede vpravo do údolí cesta starým lesním průsekem až k pile do Staré Vsi. V dolním úseku cesty, přibližně 100 m nad prvními domy, cesta překračuje zatrubněný přívod náhonu vedeného ze Stříbrného potoka k Anenské Hutí.

Ostružná je se svým okolím zajímavou lokalitou, která by si zasloužila více propagace, ale dostupné materiály jsou poněkud skoupé na informace, a tak si některé ze zajímavostí můžeme doplnit později při jiných vycházkách do tohoto území.

Hana Kašparová,
KČT Rýmařov

Kulturní okénko města Rýmařova

Citát: Nejhorší ze všech tragédií není zemřít mladý, nýbrž žít do pětasedmdesáti, a přece nikdy nežít doopravdy.
Martin Luther King, jr.

INFOSERVIS Střediska volného času Rýmařov - ZÁŘÍ 2004

„Od středověku po současnost“

Jiří Stivín

29. 9. 2004

sál kina

10.00 a 11.30

(6.- 9. roč. ZŠ a SŠ)

Středisko volného času Rýmařov

pořádá

Taneční kurz pro dospělé

10 lekcí

zahájení: 1. 10. ve 20.30 ve velkém sále SVČ

lektor: Libor Sobek

poplatek: 250 Kč/osob.

Středisko volného času Rýmařov

hledá

vedoucí pro kroužky mažoretek
a vedoucího kroužku
leteckých modelářů

Informace:

Helena Tesařová, Petra Čechová
SVČ Rýmařov, tel.: 554 211 410

Bazén v Břidličné

Plavání pro veřejnost v září

Pondělí	zavřeno	Úterý	14.00 - 18.00 hod.
Středa	14.00 - 19.00 hod.	Čtvrtek	14.00 - 19.00 hod.
Pátek	14.00 - 20.00 hod.	Sobota	13.00 - 19.00 hod.
	Neděle		13.00 - 19.00 hod.

Vstup pouze s koupacími čepicemi!
Změna provozní doby vyhrazena

(Vstupné dospělí - 35 Kč/1 hod., děti - 18 Kč/1 hod.)
Teplota bazénu - 30°C (malý), 26°C (velký),
teplota vzduchu 29°C

Vedení bazénu v Břidličné

Známá i neznámá výročí

18. 9. 1889 uskutečněno **první mezinárodní telefonní spojení** (mezi Prahou a Vídní) - 115. výročí
- 20. 9. Světový den bez aut**
20. 9. 1784 založena **Česká společnost nauk** - 220. výročí
20. 9. 1979 zemř. arm. gen. **Ludvík Svoboda**, bývalý prezident ČSSR (nar. 25. 11. 1895) - 25. výr. úmrtí
- 21. 9. Mezinárodní den Alzheimerovy choroby, vyhlášen Mezinárodní alzheimerovskou organizací (ADI), v ČR se poprvé slavil v roce 1998**
21. 9. Mezinárodní den míru, slaví se od roku 1982 z rozhodnutí 36. zasedání OSN v roce 1981, v den začátku pravidelného zasedání Valného shromáždění OSN
21. 9. 1984 zemř. **Jan Kašpar**, vědec v oboru mineralogie a geochemie (nar. 15. 4. 1908) - 20. výr. úmrtí
- 24. 9. Mezinárodní den neslyšících, slaví se od roku 1958 podle usnesení Mezinárodní federace neslyšících**
24. 9. 1914 nar. **Jiří Kolář**, výtvarník a básník (zemř. 11. 8. 2002) - 90. výr. narození
25. 9. 1899 nar. zasl. umělec **Ondřej Sekora**, spisovatel a ilustrátor (zemř. 4. 7. 1967) - 105. výr. narození
- poslední neděle v září**
26. 9. 1949 nar. **Hana Mašková**, krasobruslařka, mistryně Evropy (zemř. 31. 3. 1972) - 55. výr. narození
- 27. 9. Světový den cestovního ruchu (Světový den turistiky) - vyhlášený třetím Valným shromážděním Světové organizace cestovního ruchu (WTO) v roce 1979, slaví se od roku 1980**
27. 9. 1924 nar. **Josef Škvorecký**, významný český spisovatel - 80. výr. nar.
- 28. 9. Den české státnosti, slaví se nově od 29. června 2000**
30. 9. Mezinárodní den překladatelů, slaví se na svátek patrona překladatelů sv. Jeronýma, který ve 4. - 5. stol. přeložil bibli do latiny
poslední týden v září
Světový den námořnictva, slaví se od roku 1978 z rozhodnutí Mezinárodní námořní organizace ve vhodný den v posledním týdnu v září

Společenská kronika

Narodili se noví občanci

Jan Hala	.....	Rýmařov
Jan Kovář	.....	Janovice
Renáta Andryšková	.....	Rýmařov

Blahopřejeme

jubilantům, kteří od předcházejícího vydání oslavili 80 let a více

František Šac - Rýmařov	.....	83 let
Hilda Šenková - Rýmařov	.....	83 let
Miroslav Smýkal - Rýmařov	.....	83 let
Marie Polcarová - Rýmařov	.....	86 let
František Skryja - Rýmařov	.....	86 let

Rozloučili jsme se

František Král - Ondřejov	.....	1914
Bohuslav Skoumal - Rýmařov	.....	1950

Matrika MěÚ Rýmařov

Místní skupina Českého červeného kříže v Rýmařově

pořádá v sobotu 16. 10. 2004
zájezd do Moravského divadla Olomouc
na **představení operety Cikánský baron**.
Odjezd autobusu je v 17 hodin
od SVČ v Rýmařově,
předpokládaný návrat ve 23 hodin.
Závazné přihlášky s úhradou ceny přijímá:
Věra Kolářová, telefon 775 285 588
nebo na adrese Sokolovská 23, Rýmařov.

pozdávka do divadla

Víte, jak to bylo s Růženkou?

Nevíte? Tak to určitě musíte přijít na pohádku Stanislava Tomka **Jak to bylo s Růženkou**, kterou pro malé i velké diváky nastudoval amatérský divadelní spolek Mahen. Jeho aktéři zahrají pohádku v pondělí 20. září v 17 hodin v městském kině. Vstupenky budou k dostání v pokladně kina před představením. Vstupné pro děti bude 20 Kč a pro dospělé 25 Kč. Děti, studenty, rodiče a ostatní příbuzenstvo srdečně zvou herci divadla Mahen Rýmařov.

Městská knihovna

4. - 10. října 2004

V tomto týdnu je upravena půjčovní doba

PO 9-17.00	ČT 9 - 17.00 hod.
ÚT 9-17.00	PÁ 9 - 17.00 hod.
ST 9-17.00	SO 8 - 11.00 hod.

- * Amnestie pro nepořádné čtenáře
- * VŘS-Č (4. 10. od 9-16.00)
- * Výměnný bazar knih (5. - 9. 10.)
- * Beseda s Martinou Drijverovou (4. 10. v 9.00)
- * Vyhlášení ankety MOJE KNIHA (4. 10. v 16.00)
- * Návštěva kaple V Lipkách a okolí s výkladem (5. 10. v 17.00)

(Informace u pracovníků knihovny)

Výměnný bazar knih

5. - 9. 10. 2004

Přečtenou nebo nepotřebnou knihu můžete donést do knihovny a vyměnit ji za jinou

VŘS-Č neboli Velké říjnové společné čtení (nonstop)

V pondělí 4. 10. 2004 od 9.00 do 16.00
v Městské knihovně Rýmařov

Čtení zahájí spisovatelka Martina Drijverová

Poté se může číst cokoliv z ČESKÉ literatury
Přijďte a zapojte se do nonstop čtení české literatury
Přijďte si poslechnout četbu z úst našich spoluobčanů
Knihy budou v knihovně k dispozici
Můžete si donést svoji oblíbenou knihu
Délka četby bude asi 10 minut

Proč Týden knihoven?

Stručně řečeno, aby knihovny na sebe upozornily - čtenáře, nečtenáře, sponzory a mecenáše, zřizovatele osvěcené i neosvěcené, novináře a média všeho druhu. Mimo to však také proto, aby se i ti, kteří knihovnu zatím ještě nikdy nenavštívili, dověděli, že dnešní knihovna už není jen místo, kde si lze vypůjčit „rekreační čtení“, ale že se stává i moderní informační institucí.

Knihovna je nejdostupnější veřejné zařízení a její čtenáři bývají obvykle nejpočetnější zájmovou skupinou v místě. Zájem uživatelů si dokázaly knihovny udržet navzdory celkové orientaci naší společnosti na materiální hodnoty, navzdory skromným finančním dotacím i navzdory tomu, že už devět let trvá jejich snaha o vytvoření aktuálních legislativních pravidel pro vlastní činnost.

Knihovny nabízejí veřejnosti buď bezplatný nebo velmi levný přístup k nejširší možné škále informačních zdrojů. Zatímco ještě rok po sametové revoluci znaly knihovny nové informační technologie spíše z doslechu, dnes zhruba 60 % profesionálních knihoven pracuje s automatizovanými knihovnickými systémy, které jsou základem podmínkou služeb na evropské úrovni. Mezi tyto knihovny patří i rýmařovská knihovna.

Knihovny nabízejí dětem, mládeži a dospělým i menšinám kulturní a vzdělávací alternativu, jsou místem, kde je možné trávit volný čas. Přestože knihovny na tomto poli čelí obrovské konkurenci a jejich služby nikdo nemusí užívat povinně, navštěvuje je stále větší počet lidí a zvyšuje se využívání knihovních fondů. Knihovny tak podporují rozvoj čtenářství a napomáhají prohlubovat vzdělanost všech vrstev obyvatelstva bez rozdílu.

Právě v Týdnu knihoven se otevřou dveře naší knihovny dokořán široké veřejnosti s tímto programem:

- 1) Výměnný bazar knih od 5. do 9.10.
- 2) Amnestie pro nepořádné čtenáře
- 3) VŘS-Č (Velké říjnové společné čtení - nonstop) 4. 10. v 9.00 hodin
- 4) Beseda s Martinou Drijverovou - Domov pro Martany 4. 10. v 9.15 v sále ZUŠ
- 5) Knihovna bude **otevřena po celý týden včetně středy**
- 6) Návštěva kaple V Lipkách 5. 10. v 17.00 hodin
- 7) Vyhlášení celostátní ankety MOJE KNIHA 4.10. v 16.00 hodin

Před zahájením Týdne knihoven se knihovnice zúčastní Knihovnického happeningu v Semilech

Od 30. 9. do 2. 10. 2004 bude knihovna uzavřena

Z historie

Ferdinand Hoffmann ve službách císaře Rudolfa II.

Ferdinand Hoffmann z Grünbüchlu a Střechova nesporně patří k vůbec největším historickým osobnostem Rýmařovska, ale i celé rudolfínské doby a monarchie. Roku 1580 zakotvil na jednom z nejvýznamnějších evropských panovnických dvorů, pražském správním a kulturním centru císaře Rudolfa II. Již o rok později, tedy nezvykle rychle, jej přijaly stavy za právoplatného obyvatele země a království. Ani císař, ba ani stát na tom neprodělali.

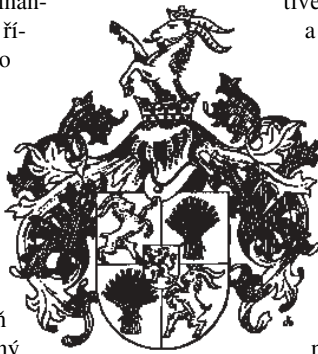
Hluboce tolerantní Ferdinand, jeden z nejvzdělanějších lidí císařství, pokračoval v otcových intencích. Pouze v jediném se od rodových tradic odchýlil jako ne jeden ze současníků a současnic. Stal se někdy na konci padesátých let šestnáctého století společně s bratrem i bratrancem Petrem Vokem z Rožmberka hluboce věřícím luteránem. Člověk císaře Maxmiliána a důvěrný přítel královce a pozdějšího císaře Rudolfa II. se stával stále výraznější postavou pražského dvora, aniž by se zatím položil nejmenší stín mezi protestanta a Habsburka, který byl vychován na bigotně katolickém dvoře španělského příbuzného, což značně porušuje obraz nábožensky rigidního prostředí Hradu, jenž bývá někdy uměle konstruován.

Svá další sídla zakoupil z praktických důvodů v nedalekém okolí Prahy, kde se nejvíce zdržoval. Získal zámek v Jinonicích (na Vidouli), už před rokem 1598 zakoupil též tvrz Čimice a po ovdovění získal s druhou ženou Eliškou z Donína nevelký renesanční zámček v Libni, kde lze dosud shlédnout dobře zachovaná sgrafita z hoffmannského období.

Už Maxmilián bohatě užíval Ferdinandových schopností, a tak jej jmenoval osmadvaceti-letého roku 1568 dolnorakouským vládním radou a 1578 císařským komorním radou, tj. členem správy soukromých statků panovníka. Nedlouho po nástupu Rudolfa II. pokračoval Ferdinand ve strmé kariéře výsostnou hodností prezidenta dvorské komory a stal se jedním ze čtyř nejvyšších představitelů celé římské říše. Nastoupil tak na místo,

které po léta velmi dobře zastával též otec. V jeho rukou se tím ocitlo hospodaření se všemi nesmírnými finančními zdroji říše včetně správy nepředstavitelného majetku císaře. Stal se tedy vlastně jakýmsi hospodářem a správcem financí celé Německé říše, jejíž částí bylo též české království, ale i Uher a dalších zemí. Jen s lítostí lze konstatovat, že mezi našimi nynějšími politiky není a stěží někdy bude aspoň přibližně obdobný finanční kouzelník, a je otázka, zda se takový může v 21. tisíciletí na našem kontinentu narodit. Vždyť musel vyhovět svému příteli a císaři v neuvěřitelně nezřízeném sběratelství umění či kuriozit od Veronese, Dürera, de Vriese či Arcimbolda po složitě hvězdářské přístroje až k „mužičkům“, kořenům tajemné mandragory, jež polykalo doslova šílené obnosy.

Uměnilmilovný rozmařilec, znalec a mecenáš Rudolf rozhodně neškludil. Nejednou musel Hoffmann žebrot o půjčky na císařovy záliby a pak zas najít cestu k jejich zaplacení. Stát přitom vedl strašlivě drahou, krutou a nikdy nekončící válku za ochranu holých životů lidí a majetků zčásti okupované země proti obrovské turecké veleříši. Ferdinand musel nalézt i prostředky na velice nákladný císařský dvůr. Vždyť Praha se stala od Karla IV. již podruhé nejvýznamnějším evropským centrem na sever od Paříže a se vši pompou sídlem obletovaného císaře, cílem evropských umělců, válečníků, kupců, ale i všeho schopných žebráků, nepřátelských emisarů, zlodějí, podvodníků a dalších lumpů. V Praze se střídala mnohdy exotická poselství, vyslanci nejrůznějších zemí i aristokracie veliké podunajské monarchie. Přes to všechno dokázal Ferdinand Hoffmann hospodařit bez výrazného zadlužování země tak dobře, že v místech, kde nebylo slyšet dunění osmanských kanónů, panoval

řád a obyvatelé českého království a především markrabství moravského patřili tehdy k nejbohatším v Evropě. Cizí návštěvníci, třeba kritičtí k české módě či nečistotě pražských ulic, se utápěli v superlativech nad krásnou a spořádanou moravskou krajinou s nízkou zločinností a neobvyčajnou láci.

Ferdinand uměl pokrýt dostatečné náklady na válčící vojska, proti nimž se dnešní obnos na udržování mírového stavu armády zdá více než směšným, vždyť bylo třeba bránit celou

hranici Horních Uher, Rakouska, jižní Moravu a občas se vypořádat i s konflikty vyvolávanými sobeckými zájmy evropských říší a státek či vyznání, jejichž svobodu vlastně poddání habsburského panovníka svými hrdly hájili na turecké frontě.

Ve stejném období Ferdinandovi přibyla další starost. Stal se v letech 1580-1600 členem tajné rady. Kromě hospodářské činnosti se pochopitelně dostával též do víru složitých politických událostí. Spolu s Pavlem Sixtem Trautsonem a Wofgangem Rumpem úspěšně eliminoval nebezpečný spor dvou mocných skupin nejvyšší aristokracie, kde značně pomohl svému příteli z nejmilejších Vilémovi z Rožmberka proti nejvyššímu hofmistru Jiřímu Popelovi z Lobkovic, mocnému předáku katolické strany, který jej vyvolal. Pře na pokračí krvavého střetnutí a složité intriky mohly nejvyšší představitelé státu přivést přinejmenším do vězení, avšak i na popraviště, a vznikaly podobně, jak se to stává politikům dneška. V pozadí stála revnivost, sobectví, peníze i závist a především neukojené mocenské ambice. Zatímco korektní Vilém z Rožmberka spolu s Linhartem z Harrachu vstoupili do úzkého kruhu nejvyšších pairů říše přijetím Řádu svatého rouna, Popel za své nevybíravé pletichy a nečisté triky uvízl v doživotním žaláři a roku 1607 tam i zemřel.

Ferdinand Hoffmann vskutku zachránil Viléma z Rožmberka před stejným osudem a dokázal spravedlivě ukončit jeho nebezpečnou roztržku s císařem. Dlužno říci, že stejně postupoval i při problémech Petra Voka. Vilém měl u Habsburků již starší nepřijemný vroubek. Císař Maxmilián jej totiž vyslal do Polska, aby se pro něj ucházel o uprázdněný polský trůn. Rožmberk nejenže misi nedovedl do zdárného konce, ale popularita moudrého českého velmože uchvátila Poláky natolik, že jej nikoli nevýznamná část polské aristokracie požádala, aby se o polskou korunu ucházel raději sám. Scházelo jen málo, především jeho jasný souhlas, a Poláci mohli zvolit do svého čela vynikajícího politika a dobrého hospodáře, ačkoli sedmihradský pán Štěpán Bátory, který nakonec zvítězil nad Maxmiliánem, nebyl rovněž k zahazení.

Nevíme přesně, kdy Ferdinand konvertoval k luterství, avšak víme, že přes příslovečnou toleranci renesančních kavalírů bral svou novou víru nadmíru vážně a právě zde byl kámen úrazu. Nezlomný katolík Rudolf II., který si jinak Ferdinanda velice vážil a měl přitele upřímně rád, začal ztrácet důvěru a navíc se stále víc dostával pod vliv nových dvořanů. Mladí a průrazní katolíci se tvrdě probojovali k nejvyšším hodnostem v zemi a jejich útoky proti starým nekatolíkům se bezohledně stupňovaly a to poznamenalo i postoje chřadnoucího panovníka, který chtěl mít klid a na rozdíl od svého otce přílišnými sympatiemi k evangelíkům nehýřil nikdy.

Prozíravý a moudrý Ferdinand dobře odhadl své síly i nejisté postavení u pletichařícího pražského dvora a začal od roku 1586 ve vzdálených Janovicích, daleko od nevypočitatelného přítele, budovat novou rezidenci, jež zcela jistě přijala mnoho odlesků vznešené a zjemnělé rudolfínské renesance, jak prokazují archeologické nálezy. Není též tajemstvím, že rozhodná obrana Viléma z Rožmberka v devadesátých letech otřásla Ferdinandovým postavením u císařského dvora a nejspíše ne-

zůstalo ani utajeno, že ochotně poskytoval útočiště pronásledovaným štyrským protestantům na svém panství. Skutečný konec kariéry významného diplomata však nastal s novým nástupem katolického křídla na Pražském hradě, jež vedl nekompromisní příbuzný Jiřího Popela, energický a teprve jednatřicetiletý Zdeněk Vojtěch z Lobkovic.

Na konci století dosáhla moc dvorské skupiny arivistů svého vrcholu. Po Zdeňkově vítězství a nástupu do vysoké funkce 24. 8. 1599 neuplynul ani rok a císař Rudolf Ferdinanda Hoffmanna z Grünbüchlu zbavil všech dosavadních funkcí. Ferdinand odešel ode dvora bez trpkosti, když předtím v předtuše

následujících událostí prodal jinonickou rezidenci a stáhl se do tichého ústraní jesenického azylu. Zde pak poklidně trávil zbytek života uprostřed své rodiny a rozsáhlé knihovny s německými spisy Luterovými, českými pracemi Jana Husa, francouzskými, latinskými a dalšími jinojazyčnými knihami, neboť dobře ovládal řadu jazyků. Konečně získal dostatečný prostor, aby jak vždy toužil, navázal osobní a písemný styk s významnými evropskými vědci, lidmi z oblasti kultury a diplomaty.

Přestože císař nehodlal či neměl zabránit Ferdinandovým strastem a křivdám, nedokázal se bez jeho pomoci ani nadále obejít. Ferdinand se dokonce ne-

mohl zúčastnit ani slavné svatby své milované dcery Anny s Rudolfem z Donína a musel se zřít i společnosti přítele Petra Voka, který vzal jeho povinnosti ochotně na sebe v pražském domě paní Elišky „ve starém Městě na ryňku“, neboť císař stárnoucího Hoffmanna pozval 24. února 1602 jistě z vážných důvodů ke dvoru. V tomtéž roce Ferdinand oženil také syna Ondřeje z prvního manželství s Johanou Apolenou ze starobylého českého rodu Kolovratů. Petr Vok, sám bezdětek, opět nezmeškal významnou událost v životě svého přítele a nevěstu „obmyslel“ překrásnými šaty a později si velice oblíbil malého Ondřejova synka Volfa

(Volfanga či Voka), který dostal své jméno po dědečkovi z matčiny strany.

Dne 10. dubna 1607 se naplnil Ferdinandův život a on se potíchu, smířen s osudem odebral ke svým předkům, aniž se dožil Libeňského míru uzavřeného 1608 v jeho zámečku. Rudolf II., zahnaný svými nepřáteli do kouta, rezignoval tehdy na držení Moravy, Rakous a Uher ve prospěch svého nedočkavého a nespolehlivého bratra Matyáše. Paní Eliška tak po krásném soužití s Ferdinandem ovdověla podruhé. Netrvalo však dlouho a uzavřela třetí sňatek s Janem z Černhauzu a svého druhého muže následovala již roku 1611.

Mgr. Jiří Karel

Městské muzeum a galerie Octopus

nová výstava

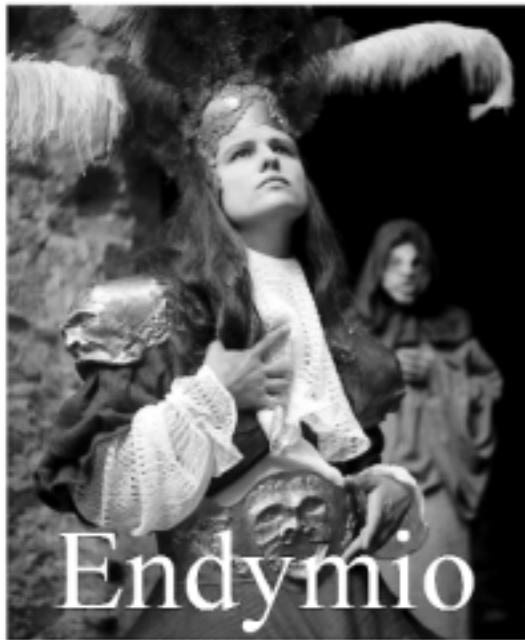
25. 9. - 24. 10.

František Čermák, Miloslav Marek: Krása zakletá v kameni - výstava nerostů a dekoračních kamenů

Ivo Laža: Jesenická květena - výstava fotografií

opera

Tomáš Hanzlík

Endymio

středa 29. 9. 2004 v 17 hodin
kaple V Lipkách v Rýmařově

  vstupné: 50,- Kč

Vzhledem k tomu, že se očekává velký zájem o tuto jedinečnou a mimořádnou akci, upozorňují pořadatelé, že je nutné zakoupit vstupenky včas. Obdržíte je v kanceláři Základní umělecké školy v Rýmařově.

Organizátoři

pozvánka na koncert

V neděli 26. září 2004 v 17.00 hod.
se v kostele sv. Michaela v Rýmařově
uskuteční koncert,
na kterém se představí:
Lenka Meredová, AU Banská Bystrica
a Smíšený chrámový sbor Břidličná.

MĚSTSKÉ MUZEUM A KNIHOVNA V RÝMAŘOVĚ

připravují

Návštěvu kaple V Lipkách a okolí
s výkladem Mgr. Jiřího Karla

Datum konání:

úterý 5. října 2004

sraz v 17.00 hodin u knihovny

V případě nepříznivého počasí
proběhne přednáška na téma
Třicetiletá válka, upíři a čarodějnice
(odraz evropské války v Rýmařově,
švédská okupace a důsledky)

PROGRAM KINA

a Filmového klubu

pátek 17. září 19.30

Správce statku Rodinný film (ČR 2003)

Na chátrajícím statku Solec v Českém ráji se toho moc neděje. S příchodem tajemného Františka se tato situace rázně mění. Do života hrdinů vstupují radost, pohoda, štěstí a každý den zázrak. Muž paní Kubové chce ale statek z finančních důvodů prodat. Je třeba vymyslet plán, jak tomu zabránit. Kameraman Martin Duba vzal svoji ženu, děti, zvířata, kamarády a všichni společně natočili celovečerní film za rozpočet do slova a do písmene rodinný. *Mládeži přístupný*

sobota 18. září 19.30

Choking Hazard Zombie komedie (ČR 2004)

„Choking Hazard“ označuje malé součástky výrobků, které by dětem mohly zaskočit v hrdle. Něco podobného se stane i hlavním hrdinům nové české hororové komedie. Skupinka mladých lidí se sejde v lesním hotelu Halali na kurzu slepého filozofa Reiniše. Ten jim má pomoci najít smysl života. Místo filozofování se ale z lesa vynoří zombie myslivci a začne jít opravdu o život. Hrají: J. Dušek, J. Dolanský, O. Neff, D. Patrasová ad. *Přístupný od 12 let*

pátek 24. září 19.30

Metallica: Some Kind of Monster Hudební dokument (USA 2004)

Dva a půl roku strávili američtí dokumentaristé Joe Berlinger a Bruce Sinofsky ve společnosti metalových matadorů hudebního showbizny. Kytarista a zpěvák James Hetfield, bubeník Lars Ulrich a druhý kytarista Kirk Hammett jim dovolili nahlédnout do nejsoukromějšího zákulisí života své legendární kapely, která se po dvaceti letech ocitla nebezpečně blízko kolapsu. *Přístupný od 12 let*

sobota 25. září 19.30

Pánská jízda Komedie (ČR 2004)

Nová česká komedie o mužích, kteří zkusili žít bez žen aneb Co dělat, když vám po manželce zbude jenom fotka. Debutující režisér Martin Kotík natočil taškařici, jakou jsme dosud neviděli. Inspiroval se přítomným sitcomy typu Ženatý se závazky nebo Sex ve městě. V hlavních rolích: Martin Dejdar, Josef Abrahám, Ondřej Vetchý a další. *Mládeži přístupný*

pátek 1. října 19.30

Velká žranice Alegorie (Francie/Itálie 1973)

Pilot dopravního letadla Marcello, majitel restaurace a vynikající kuchař Ugo, televizní pracovník Michel a soudce Philippe se společně vydávají na prodloužený víkend, aby se ve starém domě na odlehlém okraji Paříže oddali sveřepé a sebezničující žranici. Kultovní Ferrerihov film se skvělým obsazením předkládá apokalyptickou vizi konce „přežraného“ lidstva. *Přístupný od 15 let*

sobota 2. října 19.30

Baba na zabít Černá komedie (USA 2003)

Danny DeVito se rozhodl navázat na úspěch své *Války Roseových* a natočil další černou komedii o jednom nádherném domě a nelibostném boji, který o něj svedou jeho obyvatelé. Mladý pár výhodně koupí starobylý luxusní dům s jedinou vadou. V prvním patře totiž bydlí (za regulované nájemné) paní Connollyová, roztomilá stařenka, tak tak na umřítí. Jenže, jak se ukáže, všetečné nájemníci se nejen nechce umřít, ale ani dělit o nádherné sídlo. *Přístupný od 15 let*

Velká metalová žranice

Filmový klub připravil na přelom září a října dvě filmové lahůdky, z nichž každá si jistě najde své vyhraněné publikum. V pátek 24. září by si měli do kina zajít nejen fanoušci legendární heavy metalové kapely Metallica, ale vůbec všichni příznivci žánru hudebního dokumentu. Snímek dvojice Joe Berlinger a Bruce Sinofsky nabízí otevřený pohled do zákulisí, ba přímo do intimity života metalových superhvězd, jejichž sláva už se zdála překročit svůj zenit.

Dokumentaristický tandem Berlinger - Sinofsky byl původně najat hudební firmou Elektra, aby natočil úplně běžné promovideo, propagující nové album Metallicy s názvem *St. Anger*. Během dvouletého natáčení se však obyčejný propagační materiál jaksi „zvrhul“ a vznikl ojedinělý hudební dokument, zachycující mnohem víc, než bylo plánováno. O tom, jak fascinující filmy mohou touto cestou vzniknout, vypovídá nedávno promítaný snímek *Zraccen v La Mancha*, který měl být pro změnu klasickým filmem o filmu Terryho Gilliamy, ale nakonec se stal

strhujícím dramatem uštvaneho režiséra, marně usilujícího dokončit své vysněné dílo. Stejně jako v případě někdejšího Monty Pythona i ve filmu *Metallica: Some Kind of Monster* divák pozná členy slavné kapely ve chvílích jejich

tvůrčí krize a zahlédne nikoliv pozlátkovou harmonii v rámci realizačního týmu, který „na něčem“ pracuje, ale spíše okamžiky tápání, chaosu a vzájemných neshod, jež tvorbu provázejí mnohem častěji.

Autoři dokumentu navázali na styl direct cinema či cinéma-vérité, tedy *pravdivého kina*, jež výhradně zaznamenává běh událostí bez snahy do nich zasáhnout, posunout děj kupředu, manipulovat otázkami, rozhovory apod. V duchu této tendence se nevyhýbají ani nelichotivým scénám hádek mezi zakládajícími členy Metallicy, zpěvákem a kytaristou Jamesem Hetfieldem a bubeníkem Larsem Ulrichem, nezastírají fakt, že frontman kapely prodělal protialkoholní léčbu a že nahrávací studio dokonce muselo povolát psychoterapeuta, aby mohla být deska vůbec dokončena. Zaměřují se však i na úsilí nastalou krizi překonat a přivést práci na nahrávce za každou cenu do konce.

Na první říjnový pátek je v programu rýmařovského kina připravena jiná legenda - francouzsko-italský film *Velká žranice* režiséra Marca Ferrerih z roku 1973. Název napovídá mnohé nejen o tématu příběhu, ale i o jeho značné nadsazenosti, ba provokativnosti, dosahující absurdních rozměrů. Poměrně jednoduchý děj má totiž dle přání autora fungovat jako alegorie, či spíše karikatura fenoménu naší doby - konzumního stylu života moderní civilizace a kultu tělesné slasti.

Čtyři přátelé, vážení muži v nejlepších letech, finančně zajištění a bez zjevných osobních problémů, se scházejí na osaměle stojícím statku jednoho z nich, aby společně strávili prodloužený víkend. Soudce Philippe (Phillipe Noiret), kuchař Ugo (Ugo Tognazzi), televizní pracovník Michel (Michel Piccoli) a pilot Marcello (Marcello Mastroianni) tvoří poněkud netypickou skupinku, nicméně spojuje je jedna vášeň - jídlo. Řekli bychom, dobrá, sešli se, aby si odpočinuli od hektického života ve velkoměstě a dali si trochu do nosu. Proč ne? Jenže tito důstojní mužové se rozhodli pro něco jiného, pro něco šíleného. Chtějí se *ujít* k smrti.

Marco Ferreri nám nepředkládá žádné jasné vysvětlení podivného jednání svých postav. Jejich chování však vykazuje známky naprosté bezvýhodnosti, fatální nutnosti. Není přitom heroizováno, odhodlání spáchat sebevraždu prostřednictvím absolutního obžerství působí spíše groteskně, tedy směšně a děsivě zároveň. Čtveřice, k níž se postupně přidají i ženské postavy prostitutek (protože i chtíč patří k slasti) a korupční učitelky Andrey, je ve svém nezřízeném rozkošnictví krajně odpudivá a na toto vyznění klade Ferreri zvláštní důraz. Postavy jsou tak možná až neskutečné, avšak to, co zosobňují, tedy konzum, to skutečné je a navzdory alarmujícím podobenstvím typu *Velké žranice* stále bují, kypí a hrozí pohlit veškeré lidstvo i lidství. ZN

Zpravodajství města Břidličné

Zajímavosti z Břidličné

• V pátek 13. srpna, přes všechny pověry spojené s tímto datem, se na střelnici biatlonového klubu sešlo asi čtyři sta diváků, aby si poslechli folkovou muziku na druhém ročníku KAL Festu. Na pódiu se představili místní hudebníci a kapely: Wolné sdružení, Keltgrass Band, Zlomeňáci a písničkář René Litvík, dále z Albrechtic přijela kapela Stopa, z Bruntálu pak Arest a dalšími byli Hořínkovi a Baštrňákové. Do večerních hodin se uskutečnila většina vystoupení, než přišel déšť, ale většina účastníků se bavila dál až do pozdních hodin. Toto příjemné folkové setkání mělo stejně jako to loňské nečekaný ohlas, proto organizátoři vážně uvažují, že v dalších letech by se z tohoto téměř rodinného setkání stal tradiční folkový festival.

• Ve dnech 28. - 29. srpna byl uspořádán na tenisových dvorcích v Břidličné 2. ročník tenisového turnaje o přeborníka města Břidličné neregistrovaných hráčů. Přihlásilo se čtrnáct hráčů z Břidličné, Rýmařova a Uničova. Početné divácké publikum bylo svědkem řady zajímavých a kvalitních zápasů, jak první den ve dvouhrách, tak v neděli ve čtyřhrách. Nakonec se ve finále dvouhry

utkali dva favorizovaní hráči, a to Pavel Vládek mladší proti Michalu Minichovi. Zvítězil a pohár získal Pavel Vládek, který společně se svým otcem Pavlem přidal i vítězství ve čtyřhře. Třetí místo v jednotlivcích obsadil Roman Krč. Další pořadí ve čtyřhrách: na druhém místě skončili Mateské se Sadovským a třetí byli Josef Veselý spolu s Motykou, který byl zároveň hlavním organizátorem a patří mu díky za dobrou organizaci turnaje. Stejně poděkování patří i sponzorům celého klání - AL INVEST Břidličná, a. s., UNISCO, Společenský dům, ALPEN MÖBEL, EASY CONTROL Morava, Cukrárna, Pivnice a Bar, V.A.B. a Potraviny Vlasta.

• Dobrou sportovní úroveň stále prokazují mladí šachisté, kteří dosahují velmi dobrých výsledků na turnajích v rámci kraje. V současné době je nejlepším hráčkou Břidličné Michaela Ondrová, která se zúčastnila jako členka Slavoje Bruntál extraligy mladšího dorostu ČR s plným bodovým ziskem a velkou měrou se podílela na úspěchu družstva Bruntálu, které získalo bronzové medaile. Jejím současným trenérem je mezinárodní mistr Robert Cvek z Krnova. Věříme, že pod

jeho vedením bude svou výkonnost neustále zvyšovat a že zaznamenáme její další a významnější úspěchy.

Daniel Mach

Foto: autor

Z historie a současnosti klubu biatlonu v Břidličné

Jeho počátky sahají až do poloviny 60. let minulého století a téměř třicet let byl biatlon provozován v rámci masově branných sportů v tehdejším Svazarmu. V té době nás velmi úspěšně a na vysoké celostátní úrovni reprezentovali například J. Lipka, M. Daněk, J. Lachnit, M. Janík, který se stal mistrem republiky, nebo současný starosta města M. Volek, z žen především Eva Häuslerová. Z organizačních pracovníků připomeňme namátkou J. Rektora, Z. Leharta, J. Kováče st., V. Kočvaru a desítky dalších technických pracovníků. V první polovině 90. let začala činnost klubu stagnovat, dochá-

zelo k organizačním změnám. V roce 1997 získal klub právní subjektivitu a aktivní činnost se začala znovu zdárně rozvíjet. Nyní tvoří členskou základnu šedesát členů, z nichž asi polovina aktivně závodí a zbývající část tvoří kvalifikovaní rozhodčí a organizační pracovníci, kteří jsou díky svým zkušenostem zárukou odborného vedení, hlavně dětí a mládeže, i velmi úspěšného pořádání celostátních soutěží. Zásahu na tom, že se biatlon stal jedním z nejoblíbenějších sportů v našem regionu, mají velkou měrou trenéři a rozhodčí nastupující generace, jako jsou V. Volek, J. Kováč mladší,

J. Opatrný, Z. Kovaříková, O. Kuběnka, K. Krečmer a další. Základem činnosti klubu je výchova předžákovských kategorií, tzv. přípravka, a tréninková a závodní činnost žákovských kategorií. Žákovské družstvo se svými výkony řadí ne-

Ilustrační foto

jen k nejlepším v rámci kraje, ale i v celé ČR! V poslední době projevila sportovní centra v republice zájem o devět našich žáků, z nichž pět už přestup uskutečnilo. Vzhledem k těmto výsledkům zřídil Český svaz biatlonu ve spolupráci s ministerstvem školství výuku biatlonu ve sportovních třídách v Bruntále pod metodickým vedením trenéra našeho klubu Ing. J. Kováče mladšího.

Za dobu existence klubu získali naši závodníci v různých kategoriích a disciplínách 27 titulů mistra ČR. Od roku 1999 zvítězilo žákovské družstvo třikrát v soutěži o Český pohár v letním biatlonu, v zimním Českém poháru bylo čtyřikrát na 3. místě.

To svědčí nejen o kvalitní práci všech trenérů a funkcionářů, ale také o dobré spolupráci klubu s rodiči, školou a dalšími organizacemi. I když klub považuje za svou hlavní činnost práci s žákovskými kategoriemi, musí zajistit tréninkovou a závodní činnost těm sportovcům, kteří neodcházejí do sportovních center. Klub dále spolupracuje velmi úzce s oddílem lyžování, za který někteří biatlonisté aktivně závodí v běhu na lyžích. Klub velmi dobře spolupracuje s městským úřadem a jinými institucemi při pořádání různých sportovních-spoločenských akcí pro veřejnost, o kterých budeme i nadále informovat.

Daniel Mach,
dopisovatel města Břidličné

Ilustrační foto

Další akce Kryštof na našich silnicích

Stejně jako na území celé republiky proběhla ve dnech 8. - 12. září v okrese Bruntál rozsáhlá dopravně bezpečnostní akce. Od středy do neděle prováděli policisté pořádkové a dopravní policie kontroly na vybraných úsecích silnic celého okresu. Tentokrát se na akci podílely i celní úřady. Během celé akce policisté zkontrolovali více než 4 000 vozidel a zjistili celkem 835 dopravních přešupků, za něž vybrali na pokutách 143 200 Kč. Nejčastějším prohrěškem bylo překročení nejvyšší povolené rychlosti, jednadvacet řidičů vyjelo bez řidičského průkazu a šestkrát bylo zjištěno požití alkoholu před jízdou. Za přešupky byl pokutován i jeden chodec a jeden cyklista. Opět se ukázalo, že vozidla na naše silnice poměrně často vyjíždějí v nevyhovujícím technickém stavu, za což bylo potrestáno devadesát řidičů. Šlo nejčastěji o závady týkající se stavu pneumatik, karoserie, povinné výbavy vozidel, ale i poškození skel apod. Při dopravních kontrolách se policistům podařilo zadržet pět pachatelů trestné činnosti.

Svou jízdu zakončil na střeše

Ve středu 8. září bylo zahájeno trestní stíhání šestadvacetiletého muže pro trestný čin ublížení na zdraví. Skutku se měl dopustit vpoledne 23. června jako řidič Opelu Calibra, když při průjezdu série zatáček mezi Václavovem a Malou Štáhlí vyjel do protisměru, kde se lekl protijedoucího vozidla, strhl řízení, vyjel mimo vozovku, několikrát se s autem přetočil a skončil na střeše opět na silnici. Při nehodě utrpěla jeho spolujezdkyně na zadním sedadle těžká zranění, z nichž se léčila déle než měsíc. Lehčí zranění utrpěl i další spolujezdec na předním sedadle. Hmotná škoda na autě činila sto tisíc korun. Trestní stíhání řidiče je vedeno na svobodě.

Z vypůjčených kalhot zmizel mobil

Devatenáctiletá dívka z Břidličné je podezřelá z odcizení mobilního telefonu. Ke krádeži mělo dojít večer 18. srpna v klubu v Rýmařově při zkoušení kalhot, ve kterých měla poškozená šestnáctiletá majitelka svůj mobil.

Vydírání a ublížení na zdraví nebude potrestáno

Devatenáctiletý mladík podezřelý z vydírání a ublížení na zdraví vyhrožoval šestnáctiletému hochovi, že pokud bude vypovídat v trestní věci, která byla proti podezřelému

vedena, „zmlátí jej do krve“. Na důkaz, že věc myslí vážně, uhodil chlapce nejméně pětkrát pěstí do obličeje. Když poškozený klesl na zem a slíbil, že udělá, co podezřelý chce, agresivní mladík jej navíc kopnul kolenem do nosu, čímž mu způsobil naložení nosních kůstek a otřes mozku. Policisté zjistili, že podezřelý s poškozeným jsou příbuzní, a jelikož zbitý hoch využil svého práva neudělit souhlas k trestnímu stíhání podezřelého, byl 30. srpna případ odložen.

Požár seníku bude stát miliony

Několikamilionová škoda vznikla požárem velkokapacitního seníku, ke kterému došlo 30. srpna v Huzové. Na místě zasahovali hasiči z Rýmařova, Bruntálu, Břidličné, Huzové, Lomnice a Dětřichova. Vzhledem k povaze, rozsahu a intenzitě požáru nechali oheň pod odborným dozorem vyhořet. Dle předběžných odhadů majitele znamená poškození budovy seníku a shoření 650 tun sena finanční ztrátu přibližně 11,5 milionu korun. Okolnosti případu a příčina vzniku požáru jsou předmětem dalšího šetření.

Prý ho ohrozilo protijedoucí auto

Nedaleko Sovince se 31. srpna stala dopravní nehoda, kterou měl údajně zapříčinit neznámý protijedoucí vůz. Při projíždění zatáčky měl najet řidiči Opelu do jeho jízdního pruhu. Řidič Opelu ve snaze zabránit srážce vjel na pravou krajnici, dostal smyk, strhl volant, vyjel mimo komunikaci a narazil do stromu. Ke střetu s protijedoucím dosud nezjištěným vozidlem nedošlo. Na Opelu vznikla škoda za sto tisíc korun. Řidič byl lehce zraněn.

Žena zpronevěřila cukroví

V současnosti bylo zahájeno trestní stíhání šestřicetileté ženy z Horního Města pro trestný čin zpronevěry. Skutku se měla dopustit koncem roku 2002 jako obchodní zástupkyně, když převzala ve velkoskladu cukrovinek na Šumpersku zboží za účelem prodeje. Vybranou tržbu ve výši nejméně osmnácti tisíc korun majiteli velkoskladu však neodevzdala a před vánočními svátky ji použila pro vlastní potřebu.

V příkopu skončili oba

Dopravní nehoda se zraněním cyklisty se stala 3. září mezi Skalami a Rýmařovem. Řidič Favoritu nepřizpůsobil rychlost jízdy svým schopnostem, stavu a povaze vozovky a při průjezdu prudké zatáčky se dostal do smyku. Vjel do levé poloviny silnice a narazil do protijedoucího cyklisty. Ten po střetu s kola spadl do příkopu a utrpěl zranění s dosud nezjištěnou dobou léčení. Také řidič

Favoritu vjel s autem do příkopu a narazil do stromu. Zranění neutrpěl, ale na autě si způsobil škodu za třicet tisíc korun.

Cyklista zraněn při předjíždění

U areálu firmy ve Velké Štáhlí předjížděl 31. srpna brzy ráno řidič Felicie cyklistu. Po manévru začal řidič automobilu odbočovat vpravo, takže došlo ke střetu s cyklistou. Ten byl při nehodě lehce zraněn. Hmotná škoda činí tisíc korun.

Dopravní nehoda následkem epileptického záchvatu

V sobotu 4. září projížděl Břidličnou ve Fabii řidič, který během jízdy náhle dostal epileptický záchvat. Vyjel mimo silnici, přerazil kovové zábradlí a narazil do betonového sloupu. Celková škoda se vyšplhala nad osmdesát tisíc korun. Řidiči poskytla první pomoc rychlá záchranná služba a poté byl převezen do nemocnice.

Autobazar obětí úvěrového podvodníka

V těchto dnech započalo trestní stíhání dvacetiletého mladíka ze Šumperska, jenž se dopustil letos v květnu úvěrového podvodu, když v Rýmařově při uzavírání leasingové smlouvy prostřednictvím autobazaru zakoupil Peugeot 406 a přitom v leasingové smlouvě záměrně uvedl nepravdivý údaj týkající se výše jeho měsíčního příjmu. Uvedená částka neodpovídá skutečnosti a mladík navíc nehradí měsíční splátky. Po vozidle je vyhlášeno pátrání.

Kůň viníkem havárie

Ve Žďárském Potoce došlo 7. září ke kuriózní srážce zvířete se dvěma auty. Při tahání dřeva se utrhł z postrojů kůň, vyběhl na silnici a narazil do Felicie a následně i do Avie projíždějící v protisměru. Ke zranění osob ani koně nedošlo. Na Felicii ale vznikla asi dvacetitřicet tisícová škoda a na Avii ještě o pět tisíc korun vyšší.

Půjčoval si a nevracel

Policejní inspektor skupiny kriminální policie a vyšetřování v Bruntále zahájil v pátek 10. září trestní stíhání čtyřiačtyřicetiletého muže z Rýmařova. Muž je obviněn z toho, že na jaře roku 2001 pod různými záminkami vylákal od svého známého půjčku ve výši 5 000 marek (přibližně 87 000 Kč) s tím, že ji v krátké době vrátí, což dosud neudělal. Jeho skutek je šetřen jako trestný čin podvodu.

Z podkladů

*npor. Mgr. Lucie Krašeničové,
tiskové mluvčí Policie ČR Bruntál*

Zajímavost

Rostou? Rostou ...

Takřka ze dne na den se urodilo manželům Kopečným z Albrechtic u Rýmařova na 4 - 5 m² jejich zahrádky jedenaosmdesát hub odborně nazývaných bedla červenající (*Lepiota rhacodes*).

„Nevěřila jsem vlastním očím a zavolala manžela, aby se na tu nadílku přišel podívat,“ svěřila se paní Kopečná a dodala, že neví, co je příčinou takové úrody bedel. Pripouští, že by mohla být způsobena hromádkou kompostu, kterou si přivezli kdysi dávno na zahrádku a na které nyní bedly vyrostly. Na otázku, co s bohatou úrodou manželé zamýšlejí udělat, odpověděl pan Kopečný: „Zcela určitě si z nich připravíme oblíbené řízky, něco rozdáme a něco dá manželka do polévky a omáčky.“

Podle mykologů je bedla velmi dobrá jedlá houba. Chutné jsou zejména klobouky připravené na másle, sypané kmínem nebo obalované v mouce či trojobalu. Třeně jsou tuhé, ale dají se upotřebit, jak poznamenal

pan Kopečný, do polévek, čerstvé i sušené nebo semleté na houbový prášek.

Bedla červenající se ovšem může podle odborníků snadno zaměnit s příbuznou bed-

lou zahrádní (*Lepiota hortensis*), která roste v zahradách, parcích a na kompostech. Má hnědou hlízu a je údajně jedovatá. Je patrně totožná s bedlou jedovatou (*Lepiota venenosa*), popsanou ve Francii. Bedle červenající se trochu podobá žampion lesní (*Agaricus sylvaticus*), který má však

svoji charakteristickou vůni. Naopak bedla vysoká (*Lepiota procera*) se od bedly červenající liší tím, že její dužnina vůbec nečervená. JiKo

Praděd, dobrý duch hor, se objevil na kopci Lehestein

Hodinu cesty na západ od Aše je německá vesnička Wurzbach. Nad ní se do výšky 742 m vypíná vrch Lehestein. Stávala tu rozhledna, ale v rozděleném Německu se nehodilo koukat k sousedům, a tak byla stržena. Osm hodin cesty na východ od Aše je česká vesnička Malá Morávka. Nad ní se vypíná do výšky 1492 m hora Praděd. Na ní také stávala rozhledna, krásná, kamenná. Zničil ji zub času. A dobrý duch hory, rovněž Praděd, tak přišel o okrasu svého domova. Nahradila ji věž mnohem větší a mohutnější. Tam, kde je Malá Morávka, žili kdysi lidé, pro které byla kamenná rozhledna symbolem domova.

Ti stejní lidé dnes žijí tam, kde je Wurzbach. A ta kamenná stavba je pro ně stále stejným symbolem. Altvater je Praděd, Altvatergebirge jsou Jeseníky, Altvaterland je Jesenícko, Altvaterturm je pradědská věž. Měli touhu postavit věž znovu. Praděd byl obsazen vysílačem, a tak hledali jiný kopec. Neuspěli. Lehestein byl volný, byl na rozhlednu zvyklý, a proto neváhali. Sehnali kámen, vyhlásili sbírku a Altvaterturm se nyní vypíná na kopci Lehestein ve stejné krásě, jako se kdysi vypínal na Pradědu. Muž, který jej postavil, se jmenuje Kurt Weese a je sedmdesátník. Je šťastný. Podařilo se mu pro další generace zachovat symbol rodného kraje.

Byl 28. srpen 2004 a na kopci Lehestein se slavnostně otevřela pradědská rozhledna. A kdo tam měl být, ten tam byl. Z Malé Morávky vyrazila malá skupinka zastoupená představitelkou Země děda Praděda Ljubou Kielarovou a moráveckým starostou Petrem Pechou, kteří po cestě přibrali občanku Václavova Evu Procházkovou a starostu Staré Vsi Pavla Hejska. Panu Weesemu dovezli

dar, který bude ve věži vystaven - obraz Petrových kamenů od malíře Vladimíra Holubce. A také Praděd ve formě zdravotních kapek. Na slavnosti se sešlo asi tři tisíce lidí. Mnozí mluvili česky výborně, mnozí obstojně, mnozí trochu. Ale všichni vyjadřovali vřelý vztah k rodnému kraji, přátelství k jeho současným obyvatelům a ani slovem se nezmínilo o tom, že by chtěli cokoli vrátit. V tomto přátelském

duchu vyznívaly i projevy duchovních při ekumenické bohoslužbě. Té se zúčastnil i bruntálský farář Českobratrské církve evangelické Ludvík Klobása. Nazval rozhlednu věží odpuštění a smíření. Všichni řečníci hovořili o tom, že Němci způsobili zlo a byli za to potrestáni. Ale je čas zbavit se bolesti z křivd a začít se scházet za vytvořením nového přátelství a nové spolupráce. Zvláště teď, když jsme se znovu sešli v jedné unii.

Ve věži bude všechno připomínat Jeseníky. Bude tam muzeum, kde budou prezentovány jesenické obce, šumperské nádraží, Země děda Praděda apod. Na

cibubí jsou umístěny mapy, které ukazují do všech světových stran, kterým směrem z Pradědu leží která obec. Je tam také restaurace se znaky jesenických obcí na stěnách a tři krásné kavárny.

A je pravdou, že na slavnosti se objevil i sám Praděd, duch hor. Přál všem zdraví a také celou věž prošel a pochválil. Musel se s mnohými účastníky slavnosti fotografovat, a to i během bohoslužby. Rodáci z Jesenícka byli přítomností Praděda nadšeni a ten jim slíbil, že jeho návštěva není poslední. A také je pozval do Jeseníků a na horu Praděd.

Pavel Hejssek

Fota: archiv Pavel Hejssek

Seriól

Návraty ke studnám VIII.

Problematika zařízení na doupravu vody - vodních filtrů - 2. část

Pokud se přece jenom někdo rozhodne pro alternativu domácí doupravy vody, doporučujeme řídit se následujícími pravidly:

1) Informujte se o kvalitě své vody a druhu kontaminace, případně si nechte udělat rozbor. Jsou-li limity některých ukazatelů překročeny, konzultujte s místní hygienickou stanicí jejich zdravotní riziko. Uvažte, zda je úprava vody ze zdravotního hlediska opravdu nutná - často bývají důvody úpravy spíše technické než zdravotní (např. změkčení vody), ale prioritou by mělo být zdraví. Nesnažte se upravovat vodu výrazně znečištěnou.

2) Podle přísloví „dvakrát měř, jednou řež“ si raději nechejte udělat opakovaný rozbor v akreditované laboratoři dřív, než začnete kopat novou studnu nebo investovat desetitisíce do domácí vodárny. Zvažte všechny alternativy a jejich finanční náklady.

3) Při rozhodování o koupi zařízení vyhledávejte odborné informace nezávislé na prodejci.

4) Obaťte se nezávisle nejméně na tři firmy zabývající se úpravou vody. Pošlete jim výsledky rozboru své vody a požadavky na účel a množství upravené vody a vyžádejte si nabídku technického řešení, kvality upravené vody, pořizovacích a provozních nákladů, nároků na obsluhu a údržbu, záruky a servisu.

5) Při nákupu zařízení vyžadujte určité a jasné informace o průtoku, účincích, podmínkách provozu a životnosti (vše musí být uvedeno v návodu). Pokud u přístrojů typu „point-of-use“ průtok uveden není nebo je větší než 0,5 l/min., je dobré dodržovat vyzkoušené pravidlo, že na jednosložkových sorpčních filtrech, jakými jsou filtry z aktivního uhlí, by množství přefiltrované vody za jednu minutu mělo být přibližně rovno nebo menší, než je objem lože aktivního uhlí ve filtrační vložce. Při rychlejším průtoku je filtrace neúčinná!

6) Kupujte jen takové zařízení, jehož výkon a účinnost odpovídají vašim požadavkům. V návodu by

mělo být jasně uvedeno, které látky je přístroj schopen odstranit a které ne. Nevolte přístroje na bázi reverzní osmózy, deionizace nebo destilace, které jsou sice účinné, ale zároveň vodu zcela demineralizují (zbavují všech nezbytných minerálních látek), čímž vzniká téměř destilovaná voda, která nemá charakter vody pitné a nelze ji používat jako její trvalou náhradu. Její dlouhodobá konzumace představuje prokázané zdravotní riziko.

7) Nepoužívejte pro úpravu pitné vody magnetickou nebo elektromagnetickou úpravu vody, která má snížit tvorbu vápenatých usazenin v potrubí. Dosud nebyla nikde na světě provedena žádná lékařská studie, která by prokázala zdravotní nezávadnost takto upravené vody při trvalém používání.

8) Po uvedení do provozu je vhodné ověřit kvalitu upravené vody, zda odpovídá deklarovaným parametřům. Zákazník by měl do kupní smlouvy prosadit odpovědnost dodavatele za kvalitu upravené vody.

9) Po odstavení z provozu přístroj

propláchněte, po delší odstávce nejméně 15 - 20 minut. Pokud je kapacita uváděna počtem proteklého objemu (litřů), sledujte pečlivě svou spotřebu. Filtrační náplň vyměňujte v intervalech doporučených návodem.

10) Nepoužívejte filtrát pro přípravu kojenecké stravy.

11) Všechny přístroje musí odpovídat hygienickým požadavkům stanoveným ve vyhlášce MZ č. 37/2001 Sb. Kopii dokladu o shodě s tímto předpisem vyžádejte po prodejci.

Vzhledem k výše uvedeným rizikům je nutno zdůraznit hlavní hygienickou zásadu: Za nejvhodnější a nejzdravější by měl být vždy považován kvalitní zdroj vody, z něhož nemusí být voda nijak upravována. (Zdroj: SZÚ Praha)

Tímto náš seriál článků o studnách končí.

MVDr. Jitka Škutová,
vedoucí odboru

hygienických laboratoří Bruntál
Zdravotního ústavu
se sídlem v Ostravě

Víte, co dělat při dopravní nehodě?

(Informace místní organizace Českého červeného kříže)

6. Vnitřní krvácení a šokové stavy

Nejčastěji se setkáváme s **krvácením do dutiny břišní**, které vzniká po úderu do oblasti břicha. Dochází k poranění křečkových, bohatě prokrvených orgánů - jater, sleziny, ledvin. **Krvácení do dutiny hrudní** vzniká po zhmoždění nebo stlačení hrudníku zevními silami (náraz hrudníku na volant), poranění komplikují zlomeniny žebor. Výron krve bývá způsoben poraněním plic, srdce a velkých cév. **Krvácení do měkkých tkání** provází zlomeniny dlouhých kostí (stehenní, pažní), kdy krev vytéká z kostní dřeně mezi svaly.

Závažnost a základnost vnitřního krvácení tkví ve skutečnosti, že není viditelný alarmující proud krve, vytékající z rány. K podezření přispívá, známe-li **mechanismus úrazu**, při kterém vnitřní krvácení můžeme předpokládat (např. přejetí břicha kolem vozidla). Nejzávažnějšími příznaky a často jedinými známkami vnitřního krvácení jsou **známky rozvíjejícího se šoku**.

V tomto případě je víc než kdy jindy bezprostředně ohrožen život člověka. Jen časné provádění **protišokových opatření** - především uložení do protišokové polohy a co **nejrychlejší přivolání odborné pomoci** - může zraněnému zachránit život.

Šok je přirozenou obrannou reakcí organismu

na zátěž, kterou je nejčastěji úraz. Rozvinutý šok patří mezi život ohrožující stavy. Je charakterizován postupným selháváním krevního oběhu, hlubokým poklesem krevního tlaku a následným nedostatkem kyslíku ve všech tkáních. Trvá-li stav delší dobu, postižený umírá. Šok je stále smrtící komplikací u 10 % závažných komplikovaných úrazů (polytraumat).

Příčinou šoku bývá úraz, který provází velká ztráta tělesné tekutiny. Nejčastěji se jedná o **tepenné nebo vnitřní krvácení**. Častou příčinou bývají **rozsáhlé popáleniny II. stupně**, při kterých vznikají puchýře vyplněné krevní plazmou. Šok může vyvolat **poruchu srdeční činnosti**, např. při infarktu nebo úrazu elektrickým proudem, ke vzniku šoku přispívá **bolest a strach**.

Pozor - šok je obzvláště nebezpečný, protože jeho příznaky mohou být lehce přehlédnutelné od počátku až do život ohrožujícího stadia. **Je vhodné předpokládat, že všichni ranění, kteří utrpěli vážný úraz, jsou postiženi určitým stupněm traumatického šoku!!!** Význam slova šok není vhodné zaměňovat s nepříznivou psychickou reakcí na nehodu - úletem, panikou apod.

Hlavními příznaky šoku jsou:

- **zrychlená srdeční frekvence nad 90/min., puls je špatně hmatný**, tzv. nitkovitý;
- **bledost, studený pot, žízeň, nevolnost**;
- **mělké a zrychlené dýchání, zívání**;

- **změna chování** - rozrušení v počátečních stadiích vystřídá apatie, netečnost ve stadiu hluboce rozvinutého šoku.

První pomoc - provádění protišokových opatření:

Polohování postiženého - protišoková poloha: poloha na zádech se sníženou horní polovinou těla - dolní končetiny podkládáme alespoň o 30 cm, čímž napomáháme centralizaci minimálně 500 ml krve do životně důležitých orgánů v horní polovině těla.

Pravidlo „5 T“:

- **tišení bolesti** - spočívá ve správném ošetření poranění (chlazení popálenin, znehybnění zlomenin ...), nikdy nepodáváme léky ústy;
- **teplo** - snaha o udržení optimálního tepelného komfortu, který má zabránit podchlazení či přehřátí (v zimě příkrývka nejen na zraněného, ale hlavně pod něj, v létě uložení do stínu);
- **tekutiny** - snažíme se tlumit pocit žízně (otírání rtů a obličeje vlhkým kapesníkem), nikdy nepodáváme tekutinu ústy;
- **ticho** - zabezpečení klidu, uklidňující způsob komunikace;
- **transport** - vždy jsme povinni co nejdříve zavolat záchrannou službu, zraněného nikdy netransportujeme vlastními silami kvůli nebezpečí výrazného zhoršení jeho celkového stavu.

MUDr. Pavel Srnský
(Zdravotnická příprava
uchazečů o řídičský průkaz)

Sport

Turisté a cyklisté vyrazili na Rýmařovskou padesátku

Více než sto padesát sportovních nadšenců vyrazilo v sobotu 11. září během krásného slunečného rána a dopoledne na tradiční Rýmařovskou padesátku.

Letošní 29. ročník zorganizoval jako vždy Klub českých turistů Rýmařov ve spolupráci se Střediskem volného času. Na pěší trasy dlouhé 5, 10, 25, 35 a 50 kilometrů se vydalo celkem pětadesát turistů. Devadesát sportovců vyrazilo na kolech na

trasy dlouhé 28, 45 a 65 km.

Potěšitelné je, že rok od roku stoupá zájem mladých lidí o tuto velmi populární akci. Pro zajímavost, nejmladším účastníkem byl pětiletý Marko Bermell, který absolvoval nejkratší pětikilometrovou pěší trasu. Naopak nejstarší účastníci byla paní Anna Benešová (85 let), ta zdolala po svých deset kilometrů. Nejstarším účastníkem, který se vydal na kole, byl pan Richard

Kopčil (83 let), ten si stanovil za cíl ujet pětadvacet kilometrů. Rýmařovské padesátky se tradičně účastní i turisté z jiných měst. Na letošní ročník do našeho města zavítalo třidvacet „přespolňáků“ z Valšova, Břidličné, Bruntálu, Krnova, Lipníku, ale i z větší dálky - z Prostějova, Olomouce, Ostravy - a nejdále to k nám měli turisté z Prahy. Dary a občerstvení by nebyly k dispozici, nebýt štědrosti sponzorů: Elektro Kotrla, Železářství

paní Čuškové a pana Košuliče, Potraviný Lazarczyk, Maso a uzeniny Buxbaumová, Lékárna RNDr. Karajannise a město Rýmařov.

Ochota a spolupráce vedení SVČ, především pak pracovnice Heleny Tesařové, zajistily dobrý průběh akce. Poděkování za přípravu a zajištění si pochopitelně zaslouží i štáb „Padesátky“, všichni členové Klubu českých turistů a s ním i výkonný výbor. JiKo

Závody minikár lákají už jen hrstku nadšenců

Téměř tři desítky závodníků z celé Moravy přijely do Rýmařova na dvánáctý, závěrečný seriálový závod ve slalomu minikár roku 2004.

Již dvacátý devátý ročník rýmařovského slalomu minikár na známé, více jak čtyři sta metrů dlouhé trati prověřil v sobotu 11. září připravenost jezdců. Závody O pohár Střediska volného času a O pohár starosty města Rýmařova slavnostně zahájil starosta Petr Klouda.

„Při pohledu na necelou třicítku soutěžících vzpomínám s nostalgií na to, jak závody minikár v Rýmařově začínaly. Bylo to v 70. letech. Prvním rýmařovským minikárovým průkopníkem byl Honza Trávníček. Tenkrát se závodilo o putovní pohár RD Rýmařov. Vzpomínám na léta 1985 - 86, kdy se k nám sjíždělo téměř sto padesát jezdců. Dnes se tomuto sportu věnuje doslova jen hrstka nadšenců. Je to škoda,“ svěřil se jeden z dlouholetých pořadatelů závodů Vladimír Keclík. Vždyť jména jako Gažar, Heinišch, bratři Volkovi, Stuchlík, Sázal, Talián a další už dnes něco říkají opravdu jen minikárovým pamětníkům. Také konstrukce dnešních supermoderních aero-

dynamicky kapotovaných strojů s dokonalými hydraulickými brzdami se nedá srovnat s tehdejšími, mnohdy na koleně vyrobenými minikárami.

První závodní trať vedla od pošty směrem na třídu Hrdinů, pak vlevo na Revoluční ulici a cíl byl v místech dnešní večerky (u bývalého OSP). Současná rýmařovská trať, která vede od ho-

telu Praděd dolů po Havlíčkově ulici, dále vpravo směrem k Národní a na křižovatce opět vlevo na Bartákovu ulici, kde je již cílová rovinka, není technicky náročná a nemá velké převýšení, přesto o výsledku sobotního závodu mnohdy rozhodovaly desetiny vteřin.

Závod se jezdí již řadu let v šesti kategoriích - M1 (4 - 8 let), M2 (9 - 12 let), M3 (13 - 18 let), M3D (dívky 13 - 18 let), M4 (17 - 21 let) a M5 (22 - 99 let). V posledních letech dosahují výborných výsledků a v konečném hodnocení si nejlépe vedou jezdci ze stáje SKM Havířov, AK Albrechtice a AK Rožnov pod Radhoštěm. Ani letošní výsledková listina nebyla výjimkou. Havířovští minikaristé mají podle slov svého trenéra poměrně bohatou členskou základnu a dobré podmínky

pro trénink. Jen pro zajímavost, nejmladším účastníkem celé soutěže byl teprve čtyřletý Dominik Fusek z SKM Havířov.

Putovní pohár Střediska volného času si nakonec odvezl Lubomír Molin (M1) z Havířova. Putovní pohár starosty města náleží vždy nejrychlejšímu jezdcovi a tím se stal v letošním roce Lukáš Hynek (M5) z AK Albrechtice, který dosáhl nejlepšího výsledného času 87,73 vteřin. Další ceny předával společně s ředitelem závodu, sportovním komisařem a ostatními organizátory i starosta města, který poděkoval všem závodníkům za skvělé výkony, pořadatelům za vzornou přípravu a všichni pozval do Rýmařova na příští jubilejní 30. ročník.

Připomeňme jen, že pořadatelem 29. ročníku závodů minikár byl Automotoklub České republiky, Středisko volného času a město Rýmařov. Za zdařilý průběh celé soutěže náleží poděkování nejen organizátorům, kteří se podíleli na přípravě závodu od časných ranních hodin, ale také všem sponzorům, kteří měli zásluhu na tom, že si závodníci mohli odnést opravdu pěkné a hodnotné ceny. JiKo

Fotbalový oddíl TJ Jiskra výsledkový servis

Datum utkání	Soupeři	Výsledek (poločas)
Přípravka A		
05. 09. 2004	SK UNO Zábřeh A – Jiskra Rýmařov Branky: Adam Lašák, Jakub Holuša a Martin Bureš	1 : 3 (0:2)
	SK UNO Zábřeh B – Jiskra Rýmařov Branky: Matin Bureš, Michal Turták a Filip Tomeš	0 : 3 (0:1)
12. 09. 2004	Jiskra Rýmařov – SK Sigma Olomouc A Branky: Filip Tomeš a Michal Turták	2 : 3 (1:1)
	Jiskra Rýmařov – SK Sigma Olomouc B Branky: Adam Lašák 3x, Michal Turták 3x Filip Tomeš 2x, Sebastian Gorčík a David Furik	10 : 0 (4:0)
Přípravka B		
05. 09. 2004	SK UNO Zábřeh B – Jiskra Rýmařov Obě branky našeho mužstva vstřelil Marek Pech	5 : 2 (2:1)
	SK UNO Zábřeh A – Jiskra Rýmařov	18 : 0 (7:0)
12. 09. 2004	Jiskra Rýmařov – SK Sigma Olomouc B Jedinou branku našeho mužstva vstřelil Marek Pech	1 : 5 (1:1)
	Jiskra Rýmařov – SK Sigma Olomouc A	0 : 12 (0:7)
Přípravka C		
02. 09. 2004	Jiskra Rýmařov – TJ Vrbno pod Pradědem Branku našeho mužstva vstřelil Daniel Kopeček	1 : 5 (1:2)
08. 09. 2004	Slavoj Bruntál C – Jiskra Rýmařov	12 : 0 (9:0)
Mladší žáci		
21. 08. 2004	Jiskra Rýmařov – TJ SK Kravaře Branky: Petr Strouhal 2x, František Škuta, Jiří Macháček, David Javůrek, Josef Laštůvka a Jan Frehár	7 : 0 (3:0)
29. 08. 2004	FK Slavia Orlová – Jiskra Rýmařov	0 : 0
05. 09. 2004	FC Kopřivnice – Jiskra Rýmařov Branky: Josef Laštůvka 2x, Dominik Šašinka, Jiří Macháček a Petr Strouhal	1 : 5 (0:3)
11. 09. 2004	Jiskra Rýmařov – MFK Karviná B Branky: Josef Laštůvka, Petr Strouhal, Tomáš Šitař, Tygran Gevorgyan	6 : 1 (3:0)
Starší žáci		
21. 08. 2004	Jiskra Rýmařov – TJ SK Kravaře Branky: Jiří Furik, Michal Furik, Daniel Lašák, Pavel Jaroš a Tomáš Šitař	5 : 1 (4:0)
29. 08. 2004	FK Slavia Orlová – Jiskra Rýmařov Branky: Daniel Kováč 2x, Jiří Furik 2x a Petr Kršek	1 : 5 (0:2)
05. 09. 2004	FC Kopřivnice – Jiskra Rýmařov Jedinou branku utkání vstřelil v poslední minutě Daniel Lašák	0 : 1 (0:0)
11. 09. 2004	Jiskra Rýmařov – MFK Karviná B Branky: Jiří Furik 2x a Vladimír Maňák	3 : 2 (0:0)
Žáci „B“		
28. 08. 2004	Jiskra Rýmařov – Juridica Leskovec Branky: Martin Furik 5x, František Škuta 4x, Petr Strouhal 3x, Martin Bartoník, Radim Keclík a René Mrhal	15 : 1 (4:1)
04. 09. 2004	Sokol Svob. Heřmanice – Jiskra Rýmařov Branky: Martin Furik 6x, Vladimír Maňák 5x, Martin Jiruš 4x, Adam Lašák 2x, Jan Frehár 2x, Jiří Tlapal, Dominik Šašinka a Martin Tomešek	0 : 22 (0:11)
08. 09. 2004	Jiskra Rýmařov – Nové Heřminovy Branky: Tomáš Šitař 5x, Daniel Kováč 3x, Michal valášek 3x, Tygran Gevorgyan 2x, Radoslav Urban 2x, a Jan Frehár	16 : 0 (8:0)
Dorost		
22. 08. 2004	Jiskra Rýmařov – TJ Velké Hoštice Branky: Zdeněk Rull 2x, Vladimír Smetana	4 : 2 (2:0)
28. 08. 2004	FK Slavia Opava – Jiskra Rýmařov Branky: Petr Fojtík (p), Vlastimil Geier a Zdeněk Rull	0 : 3 (0:1)
04. 09. 2004	TJ SK Kravaře – Jiskra Rýmařov Branku našeho mužstva vstřelil Jan Brenkus	7 : 1 (3:0)
12. 09. 2004	Jiskra Rýmařov – TJ Sokol Chomýž Branky: Branku našeho mužstva vstřelil Pavel Ftáček	1 : 1 (0:0)
Dorost „B“		
29. 08. 2004	Jiskra Rýmařov – TJ Horní Benešov Branky: Radek Doležal 5x, Antonín Maňur, Marián Gorčík a Alois Vajdík	8 : 5 (4:1)
05. 09. 2004	Jiskra Rýmařov – TJ Vrbno pod Pradědem	0 : 6 (0:3)
12. 09. 2004	TJ Zátor – Jiskra Rýmařov Branky našeho mužstva vstřelil Alois Vajdík	1 : 2 (0:0)
Muži „A“		
14. 08. 2004	Jiskra Rýmařov – Mosty u Jablunkova Branky: Jiří Macrineanu a Luděk Šimko	2 : 2 (2:1)
21. 08. 2004	Lokomotiva Petrovice – Jiskra Rýmařov Jedinou branku utkání našeho mužstva vstřelil Jan Přecechtěl	1 : 1 (0:0)
25. 08. 2004	TJ Fulnek – Jiskra Rýmařov	2 : 0 (1:0)
28. 08. 2004	Jiskra Rýmařov – Frenštát p/Radohoštěm Branky: Jiří Šule 2x a Jan Doseděl	3 : 1 (2:1)
04. 09. 2004	TJ ŽD Bohumín – Jiskra Rýmařov Jedinou branku našeho mužstva vstřelil Pavel Orság	1 : 1 (0:1)
11. 09. 2004	Jiskra Rýmařov – SK Pustá Polom Branky Jiří Šule 2x a David Jiříčný	3 : 1 (2:0)

Sportovci z DuKo Rýmařov opět úspěšní

V sobotu 28. srpna se jel triatlonový závod horských kol Xterra jako součást mistrovství republiky v Přední Výtoni a rýmařovští reprezentanti při tom nesměli chybět. Výtečně si vedli jako vždy Mirek Káňa, který obsadil v kategorii do 55 let první příčku, a samozřejmě i Pavel Podešva, ten si přijel ve stejné kategorii pro bronzové medaile. Oba sportovci jak známo závodí za sportovní klub DuKo Rýmařov. *JiKo*

Patnáct měst a obcí bojovalo na pátém ročníku volejbalového turnaje

V sobotu 4. září se v Dolní Moravici uskutečnil již pátý ročník volejbalového turnaje O pohár předsedy krajského výkonného výboru sociálně-demokratické strany.

Turnaj slavnostně zahájil Lubomír Zaorálek, předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Jednotlivá zápoleň přinesla sportovní napětí, bojovnost a především se na nich zúročila dobrá fyzická připravenost jednotlivých družstev. Nejlépe si v celém turnaji vedli hráči z Krnova, kteří zvítězili před reprezentanty z Bruntálu. Největší radost měli sportovci z Hamřikovy stáje v Dolní Moravici, kteří tak trochu překvapili získkem bronzové medaile. O pořadí zbývajících družstev informuje přiložená tabulka.

1. Krnov	8. Rýmařov
2. Vzduši Bruntál	9. Bruntál
3. Hamřikova stáj Dolní Moravice	10. Frydek-Místek
4. Karviná	11. Město Albrechtice
5. Dolní Moravice - senioři	12. Lichnov
6. Opava	13. Chataři Dolní Moravice
7. Malá Morávka	14. Dolní Moravice - Junioři
	15. Ostrava

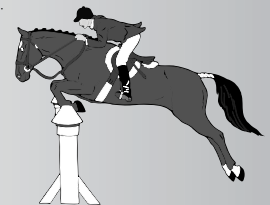
Ceny vítězným družstvům předával Zdeněk Škromach, ministr práce a sociálních věcí České republiky. Turnaje se také zúčastnil ministr zemědělství Jaroslav Palas a řada poslanců a senátorů. *JiKo*

JS Hamřikova stáj Dolní Moravice

zve na

Podzimní cenu v parkurovém skákání - veřejný trénink

Zahájení soutěží v 10.30 hodin
Srdečně zvou pořadatelé

Inzerujte s Rýmařovským horizontem

Pro zájemce o soukromou řádkovou inzerci je připravena nabídka k otištění inzerátu za symbolický poplatek **10 Kč**. Inzerce může obsahovat **maximálně 240 znaků** a bude uveřejněna **jedenkrát v Rýmařovském horizontu**. Obsah inzerce se může týkat **prodeje a koupě věcí, výměny bytů, výměny osobních věcí obyvatelstva, darování, seznámení, hledání zaměstnání** bez použití vlastních výrobních prostředků, **hledání ubytování, podnájmu a pronájmu, poptávky po službách a rubriky různé**.

Konečné rozhodnutí o tom, zda inzerát má, nebo nemá komerční charakter, si vyhražuje redakce. Inzerent si může zadat inzerát osobně v redakci Rýmařovského horizontu nebo písemně na adresu: Okružní 10, 795 01 Rýmařov, případně na emailové adrese: rymhor@seznam.cz. Inzerát bude otištěn až po uhrazení poplatku 10 Kč.

Zadavatel inzerce musí v textu inzerátu uvést kontakt na svou osobu pro případné zájemce.

Výhradně pro účely redakce je nutné uvést jméno, příjmení, přesnou adresu, případně telefonní kontakt. Tyto údaje nebudou zveřejněny!!!

Redakce RH

Svěřte své děti SLUNÍČKU České pojišťovny

Česká pojišťovna nyní nabízí zcela nový produkt pro děti a mládež SLUNÍČKO. Klientům poskytuje moderní způsob, jak zajistit jistotu a budoucnost jejich dětí. **Tento produkt pamatuje na všechna možná rizika spojená s životem dítěte.** Ztratí-li jednoho z pojištěných rodičů, přebírá pojišťovna placení pojistného a ihned vyplatí 20 % pojistné částky na dožití a dále je mu vyplácen roční důchod ve stejné výši. Na konci doby pojištění je vyplacen dvojnásobek smlouvené částky. Také v případě, že by zemřel i druhý pojištěný rodič, vyplatí ČP ihned 20 % pojistné částky a vyplácí důchod ve výši 40 % částky na dožití. Na konci pak dítě získá trojnásobek dohodnuté sumy. V případě přiznání invalidního důchodu převezme za rodiče placení pojistného ČP.

SLUNÍČKO je variabilní produkt. Klient tak může například měnit výši měsíčního pojistného nebo pojistné částky na dožití. Na jednu pojistku lze pojistit až dvě dospělé osoby a mezi jednotlivými variantami pojištění může klient podle potřeby přecházet - buď zrušit pojištění pro druhou dospělou osobu nebo ji naopak připojistit.

Ke SLUNÍČKU je možné dále sjednat velmi výhodné úrazové pojištění. Chrání jak dítě, tak pojištěné osoby, které jsou pojištěné společně s ním. Zahrnuje pojištění po dobu nezbytného léčení úrazu, trvalých následků úrazu a pojištění pro případ smrti úrazem. K úrazovému pojištění pro dospělou osobu lze navíc uzavřít tzv. progresivní plnění. Při úrazech s vážnými trvalými následky tak oproti běžnému úrazovému připojištění vzniká nárok až na pětinásobek základního plnění.

Velkou výhodou SLUNÍČKA je možnost výběru mezi více pojistně spořicí a více spořicí variantou. V průběhu pojištění tak lze dítě více chránit a zároveň mu spořit nebo mu naopak více spořit a zároveň ho chránit.

Jindřich Poulík, pojišťovací poradce ČP, a. s.
Mobil: 775 175 473

Rýmařovský desetiboj 2005

V sobotu 11. září začal v rámci Rýmařovské padesátky svou první disciplínou už 29. ročník Rýmařovského desetiboje. Tohoto tradičního klání se mohou účastnit sportovní nadšenci obou pohlaví a kaž-

dého věku. Soutěžící se dělí do pěti kategorií: Ženy A do 35 let, Ženy B nad 35 let, Muži A do 45 let, Muži B do 59 let a Muži C od 60 let.

Desetiboj bude probíhat od letošního září

až do června příštího roku, každý měsíc jedna disciplína, tedy deset setkání za rok (výmluva „nemám čas“ neplatí). Soutěžít se bude v těchto disciplínách:

1. turistika, cykloturistika	6. lyžování
2. běh na 1000, resp. 600 m	7. stolní tenis
3. střílba ze vzduchovky	8. skok daleký
4. kuželky	9. vrh koulí
5. plavání	10. běh na 60 m

Tři nejlepší v každé kategorii budou oceněni zlatými, stříbrnými a bronzovými poháry. Všichni ale získají mnohem víc - pocit, že dělají něco pro své zdraví, mohou zjistit, čeho jsou ještě schopni, a především budou mít jedinečnou šanci pravidel-

ně se scházet s partou sportovních nadšenců. A k tomu stačí jediné: zaplatit jednorázový příspěvek v hodnotě 100 Kč (Muži C 50 Kč) a přichystat se na každou z deseti disciplín, jejichž termín a místo konání budou průběžně vyhlášovány společně

s průběžnými výsledky. Neváhejte a přijďte! Nejbližší příležitost máte 1. října v 17 hodin při běhu na 1000, resp. 600 m, k němuž se sejdeme na hřišti u kotelny na Okružní ulici.

Pořadatelé Rýmařovského desetiboje

Soukromá řádková inzerce

Prodej

- Dva studenti hledají privátní ubytování v Rýmařově a blízkém okolí na školní rok 2004/2005. Mobil: 777 618 622.
- Hledám majitele fenky dalmatina, který byl 7. září 2004 kolem 16. hodiny na autobusovém nádraží v Rýmařově. Odjžděli jste zřejmě směrem na Uničov. Ozvěte se. Díky. 723 645 393.

JAK VYJDE

Další číslo

RÝMAŘOVSKÉHO HORIZONTU

bude v prodeji od 1. 10. 2004

Uzávěrka pro řádné vydání je ve čtvrtek 23. 9. do 12 hodin

Budeme očekávat vaše příspěvky!

Vydavatel: Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel./fax: 554 211 410, <http://www.rymarov.cz/mesto>
Neoznačené foto: Redakce. **Uzávěrka dne:** 9. 9. 2004. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení, případně úpravy nevyžádaných příspěvků a nemusí nutně souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů. **Odpovědný redaktor:** Mgr. Jiří Konečný. **Adresa redakce:** Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 230 459, mobil: 737 802 259, e-mail: rymhor@seznam.cz

Vyšlo dne: 17. 9. 2004. **Příspěvky laskavě zasílejte nejpozději do 23. 9. 2004,** další číslo vyjde 1. 10. 2004.

Grafická úprava novin a inzerce: Tiskárna APRO Bruntál, Ruská 10, 792 01 Bruntál, tel./fax: 554 717 196, e-mail: apro@iol.cz

Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017.

Cena 8,- Kč

placená inzerce

Motto nezávislého kandidáta:

„Volby lze vyhrát i bez stranických peněz, pokud máte voličům co nabídnout.“

Kandidatura na post senátora pro bývalý okres Bruntál

Ing. Josef Š v é d a, narozen 12. června 1952 v Šumperku,
bytem Dukelská 4, 795 01 Rýmařov, e-mail: josefsveda@tiscali.cz

Hlavní priority kandidáta jsou:

1. zlepšení zdravotního stavu obyvatel regionu, který má smutný primát v úmrtnosti na rakovinu tlustého střeva a konečníku
2. důsledná obnova venkova a zabránění dalšího odlivu mladé populace do měst
3. odstranit s konečnou platností rozdíl mezi městem a vesnicí
4. zajištění důstojného bydlení pro mladé začínající rodiny, neboť jedině tak se postupně vytvoří podmínky pro zvýšení porodnosti a zamezení přestárnutí populace
5. jako poradce slušného - ekologického - zemědělství budu prosazovat postupně v celé republice tento způsob hospodaření, neboť jsem přesvědčený, že spolu s agroturistikou je to jediná šance pro prosperitu naší oblasti
6. zabránit likvidaci venkovských škol a tyto využít pro tzv. školy v přírodě pro dlouhodobé ozdravné pobyty městských dětí v naší překrásné jesenické přírodě
7. důsledné dodržování zákonů pro všechny občany bez rozdílu
8. postupně zavádění biopotraviny do školních jídelen jako součást primární prevence zdravotního stavu našich dětí; je lepší produkovat biopotraviny v ekologickém zemědělství než budovat onkologické kliniky pro děti
9. zasadím se o přímou volbu starostů, neboť jedině člověk, který má největší důvěru občanů, má právo řídit obce a města
10. jako člen představenstva Okresního stavebního bytového družstva Bruntál se sídlem v Krnově budu hájit zájmy bytového družstevnictví v senátu, protože jsem přesvědčený o tom, že tato forma bydlení je ideální pro střední třídu obyvatel
11. důsledně budu prosazovat zateplení všech panelových domů dle celostátního programu PANEL nejpozději do konce roku 2007, kdy končí výjimka 5 % na stavební práce spojené s bydlením. Takto je možné dosáhnout 50% úspory tepla.
12. budu dbát na dodržování zákona o střetu zájmů, který svého času zablokovala v parlamentu ODS a KSČM a umožnila tak beztrestné zneužívání funkcí na všech úrovních
13. zasadím se o zvýšení rodinných příspěvků na úroveň EU, neboť dnešní částka je směšná a nestačí na základní potřeby dětí

V Rýmařově dne 31. 8. 2004

Ing. Josef Š V É D A

Ž I V O T O P I S

KANDIDÁTA NA POST SENÁTORA OBVODU č. 64

Ing. Josef Š v é d a, narozen 12. 6. 1952, bytem Dukelská 4, 795 01 Rýmařov, tel. 554 212 066, 723 705 203. Jsem ženatý a mám dvě děti ve věku 24 a 22 let. Obě v současnosti studují na Masarykově univerzitě v Brně. Žena pracuje jako bankovní úřednice v Rýmařově. Mám šest sourozenců. Otec pracoval celý život jako soukromý zahradník a matka jako úřednice.

Po ukončení ZDŠ v roce 1967 jsem úspěšně vystudoval Vojenskou školu Jana Žižky v Moravské Třebové. Z důvodu emigrace mé sestry Jiřiny do Kanady v roce 1969 jsem však musel odejít do civilu.

V letech 1970-72 jsem vystudoval dvouletou ekonomickou nástavbu v Tišnově u Brna.

V letech 1972-77 jsem úspěšně vystudoval Vysokou školu zemědělskou v Brně, později dvouleté postgraduální studium tamtéž.

Průběh mého působení:

Po ukončení studia v roce 1977 a po ukončení prezenční vojenské služby jsem pracoval v Dolní Moravici jako zootechnik.

Od roku 1981 do roku 1988 jsem pracoval jako samostatný šlechtitel na Krajském plemenářském podniku. V tu dobu jsem úspěšně absolvoval postgraduální studium.

V letech 1988-1990 jsem pracoval na Státním statku Rýmařov, kde jsem měl na starosti kvalitu produkce a odbyt.

V roce 1991 jsem nastoupil na nově vznikající Zemědělský referát OkÚ v Bruntále. Vypracoval jsem koncepci ekologického zemědělství pro oblast mikroregionu Jeseníky s ohledem na špatný zdravotní stav naší populace. Kvůli bezdůvodnému zrušení tohoto referátu jsem neměl možnost tento projekt realizovat. Důsledkem je i současná velmi neutěšená situace v oblasti Osoblavy, kde je téměř 60% nezaměstnanost.

V období let 1992-99 jsem podnikal v obchodní činnosti jako službu pro zemědělce.

V letech 1999-2001 jsem pracoval ve Výzkumném ústavu pro chov skotu, s. r. o., v Rapotíně na pozici výzkumného pracovníka. Prostřednictvím neziskové organizace Asociace chovatelů masných plemen jsem podal pět pilotních projektů pro mikroregion Jeseníky v rámci programu Phare. Všechny pět projektů bylo úspěšných a v současné době je realizováno.

Jako akreditovaný poradce ekologického zemědělství jsem se podílel na vypracování „Akčního plánu ekologického zemědělství do roku 2010“, který byl schválen vládou ČR 17. 3. 2004. Vědom si skutečnosti, že ekologické zemědělství se týká všech resortů mimo silových, inicioval jsem vznik meziresortní skupiny při úřadu vlády (včetně zástupců krajských úřadů). Tato skupina odborníků pracuje od 13. 5. 2004 a v září se zúčastní jejího dalšího jednání.

Od roku 1982 jsem členem představenstva Okresního stavebního bytového družstva. Mojí zásluhou zrušil Nejvyšší soud České republiky rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 15. 8. 2003 v neprospěch obviněného Ing. Josefa Kaderky a přikázal Okresnímu soudu v Bruntále, pobočka v Krnově, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Aktivně ovládám německý a ruský jazyk.

Ze zájmů jsou to především turistika pěší, na kole a na běžkách.

V průběhu působení ve výzkumném ústavu jsem absolvoval kurz v rámci vstupu do Evropské unie a současně jsem získal i kvalifikaci poradce ekologického zemědělství.

Jsem přesvědčený o tom, že budoucnost našeho regionu je v produkci a zpracování biopotraviny. Spolu s agroturistikou je to velká šance, jak zachovat zaměstnanost v regionu a zabránit odlivu kvalifikovaných mladých lidí z našeho bývalého okresu Bruntál.

V Rýmařově dne 1. 9. 2004

Ing. Josef Š V É D A

Autoprodejna Petr Lašák, Revoluční 26, 795 01 Rýmařov

tel.: 554 211 577, 608 830 940, www.autolasak.cz, e-mail: autolasak@quick.cz

NOVÁ NABÍDKA

Audi A6 2.5 TDI Quattro, klima, r. v. 2000, 8x airbag, EDS, ABS, rádio, el. okna, posil. říz., palub. poč., centrál a další. Cena: 548 000 Kč.

NOVÁ NABÍDKA

Renault Mégane 1.6 16V Authentique, klima, r. v. 2002, 39 tis. km, automat, ABS, palub. počítač, centrál a další. Cena: 228 000 Kč.

SLEVA

Citroen Saxo 1.2 i, r. v. 1997, 66 tis. km, rádio, centrál, el. okna. Cena: 109 000 Kč.

NOVÁ NABÍDKA

Renault Mégane Scénic 1.9 dCi, klima, r. v. 2001, odpočet DPH, ABS, imob., palub. počítač, centrál. Cena: 291 000 Kč bez DPH.

Škoda Felicia 1.3 LXi Trumf, r. v. 2000, 75 tis. km, rádio, centrál, immobilizér. Cena: 139 000 Kč.

Peugeot 106 1.1, r. v. 1994, 95 tis. km, rádio, immobilizér, ostřikovače světlometů. Cena: 79 900 Kč.

NOVÁ NABÍDKA

Škoda Felicia Combi 1.6 GLX 55 kW, r. v. 1996, rádio, centrál. Cena: 99 800 Kč.

NOVÁ NABÍDKA

Škoda Felicia LX 1.9 D, r. v. 1996, centrál, dělená zadní sedadla. Cena: 89 900 Kč.

Ford Transit 2.5 Di, valník 6 míst, r. v. 1999, 2 x airbag, rádio, imob., posil. říz. Cena: 289 000 Kč bez DPH.

SLEVA

Škoda Felicia Combi 1.3 GLXi, 50 kW, r. v. 1995, rádio, immobilizér, el. okna, Al kola, tažné. Cena: 89 900 Kč.

Ford Fiesta 1.3 Zetec, r. v. 1996, airbag, centrál, imob., el. okna. Cena: 109 000 Kč.

NOVÁ NABÍDKA

Fiat Seicento 1.1 Klima 3dvéřový, r. v. 2000, klima, 2x airbag, centrál, imob., el. okna, posil. řízení. Cena: 119 000 Kč.

Volkswagen Transporter 1.9 TD, valník, 3 místa, r. v. 1998, imob., posil. říz. Cena: 199 000 Kč bez DPH.

Renault Mégane 1.6 kupé, r. v. 1997, 2x airbag, imob., el. okna, posil. říz., centrál. Cena: 138 000 Kč.

NOVÁ NABÍDKA

Škoda Fabia 1.4 MPI Classic, 1. majitel, r. v. 2001, 20,5 tis. km, airbag, centrál, imob., alarm, palub. poč. Cena: 199 000 Kč.

SLEVA

Škoda Octavia Combi 1.9 TDI Elegance, r. v. 2001, klima, airbagy, ASR, ABS, palub. poč., tažné. Cena: 348 000 Kč.

NOVÁ NABÍDKA

Škoda Felicia Combi 1.6 GLX 55 kW, r. v. 1996, rádio, centrál, palub. počítač, tažné. Cena: 126 000 Kč.

NOVÁ NABÍDKA

Hyundai Accent 1.3 i GLS, r. v. 1997, 85 tis. km, klima, 2x airbag, ABS, centrál, el. okna, posil. řízení. Cena: 108 000 Kč.

Ford Focus 1.6 16V Zetec, klima, r. v. 2001, 2x airbag, ABS, CD + rádio, imob., el. okna, centrál a další. Cena: 279 000 Kč.

NOVÁ NABÍDKA

Škoda Octavia Combi 1.9 TDI PD 4x4 Eleg, r. v. 2003, 7 600 km, klima, ABS, el. okna, palub. poč., centrál. Cena: 499 000 Kč.

Škoda Fabia 1.9 TDI, PD Comfort, r. v. 2000, 52 tis. km, 2x airbag, ASR, centrál, el. okna, posil. říz., palub. poč. Cena: 249 000 Kč.

ODPOČET DPH

Honda HR - V 1.6 4x4, klima, 1. majitel, r. v. 2001, 2x airbag, ABS, CD + rádio, el. okna, tažné, centrál. Cena: 375 000 Kč.

NOVÁ NABÍDKA

Škoda Felicia Combi 1.3 LXi 50 kW, r. v. 1999, 109 tis. km, rádio, centrál, posil. říz., zámeček řadicí páky. Cena: 139 900 Kč.

NOVÁ NABÍDKA

Fiat Croma 2.0 Tdi, r. v. 1996, aut. klima, airbag, centrál, imob., el. okna, posil. říz., el. zrcátka. Cena: 139 000 Kč.

U NABÍDKY OZNAČENÉ SYMBOLEM „PRODÁNO“ MŮŽEME ZAJISTIT STEJNÝ TYP VOZIDLA

Otevírací doba: Po - Pá 8.00 - 17.00, So 8.00 - 12.00

auto CREDIT

Výše splátky po dobu úvěru je neměnná včetně pojištění. • K uzavření úvěru není potřeba potvrzení o příjmu.

GE Capital Leasing

- **Výkup za hotové:** Váš automobil vám vykoupíme okamžitě po osobní domluvě.
- **Komisní prodej:** neúčtujeme parkovné, rychlý prodej, vyřízení všech formalit samozřejmostí.

- **Protiúčet:** při koupi nového vozu můžete platit vašim stávajícím vozidlem.
- **Autocredit od GE Capital Leasing:** akontace již od 1,- Kč z ceny vozidla, výhodné havarijní

pojištění a povinné ručení. Na sjednání úvěru potřebujete dva platné doklady totožnosti, bankovní spojení a cca 45 minut času. U všech vozidel prověřen původ.

KAŽDÝ TÝDEN NOVÁ NABÍDKA, VŠECHNA VOZIDLA PROVĚŘENA A VYZKOUŠENA